

Ngani Jambone mpela yatite kulemba Yohana Chilongolelo

Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana chili chitabu chimo mu itabu ncheche mmalangano ga sambano yaikusala yankati umi u Che Yesu Kilisito. Chachili chose mwa yele itabu yo chikuŵilanjikwa “Ngani Jambone.” Yalembekwe ni che Matayo ni che Maliko ni che Luka ni che Yohana pakumala chiwa chi Che Yesu. Ngani Jambone mpela yatite pakulemba che Yohana jalembekwe ni nduna che Yohana mu yaka ya 90 pakumala kupagwa Che Yesu. Namuno chitabu chisyene ngachikusala kuti che Yohana ni juŵalembile, nambo ukotopasyo wa kulemba wo ulandene ni ikalata inayose i che Yohana yaani Yohana jwaandanda, Yohana jwaaŵili, ni Yohana jwaatatu. Malembelo gampepe ga chikala gakusala kuti che Yohana ŵatamaga mu musi wa ku Efeso, kwapele ikukomboleka chitabu cho chalembekwe ku Efeso.

Che Yohana atandite kwa kukunguluchila pangasisa nningwa wa chitabu kuti wakamuchisyé ŵandu kukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu ŵajumi. (20:31) Kwa kukulupilila yelei uweji tukukola umi mu liina lyao. Chitabu chi chilembekwe kuti asyome ŵandu ŵanawose ŵaali ŵayahudi ni ŵanganaŵa ŵayahudi. Ngani Jambone ji che

Yohana kanandi ngajikwilana ni Ngani Syambone sine sitatu. Che Yohana alimbile nnope kulemba yankati yakusimosya iwaitesile Che Yesu ni nganalemba kwakupunda yankati itagu. Indu ine yekulungwa mpela ubatiso u Che Yesu ni kulinjikwa kwakwe mwipululu, nginiilembekwa mu Ngani Jambone ji.

Yaili mwelemo

Che Yohana akutanda kujilemba Ngani Jambone (1:1-18).

Che Yohana akulemba yankati yakusimosya im-pepe iwaitendekenye Che Yesu (1:19-12:50).

Che Yohana akusala yankati indu yejinji mu umi u Che Yesu iyapelechele chiwa chakwe ni kusyuka kwakwe (13:1-20:31).

Mu liunjili lya 21, che Yohana akumalichisya Ngani Jambone kwa kusala yankati katema Che Yesu paŵakopochele wându pakumala kusyuka kwakwe ni kuutanda kusala nningwa wakwe kwa kulemba chitabu chi.

Lilôwe wâtentekwe mundu

¹ Chikanaŵe gumbikwa chachilichose jwapali jumo jwaŵilanjikwe Lilôwe, nombe jwele lilôwe jo wâliji pamo ni Akunnungu, nombejo wâliji Akunnungu. ² Chitandilile kundanda Lilôwe jo wâliji ni Akunnungu. ³ Indu yose yagumbichikwe ni wêlewo ni pangali wêlewo nganichipagwa chachili chose chichagumbichikwe. ⁴ Jwelejo wâliji ndande ja umi ni wele umi wo uichenawo lilanguka kwa wându. ⁵ Ni lyele lilanguka lyo likulanguchisya mu chipi atamuno chipi cho ngachikukombola kulisima lilanguka.

⁶ Akunnungu ûwantumile mundu jumpepe li-
ina lyakwe Yohana, ⁷ jwelejo waiche kukwasalila
ûandu umboni nkati lilanguka lyo, kuti ûandu
wose apilikane ni kukulupilila. ⁸ Che Yohana
nsyene nganaâwa lilanguka lyo nambo waiche kuk-
wasalila ûandu pangasisa nkati lilanguka lyo.
⁹ Lyelelyo lili lilanguka lisyene, lilanguka lyalik-
wika pachilambo ni kwalanguchisya ûandu wose.

¹⁰ Jwelejo jwapali pachilambo pano ni kwa
jwelejo Akunnungu ûachigumbile chilambo
nambo ûandu âwa pachilambo nganiâwamanyilila.

¹¹ Waiche kwa ûandu âakwe nsyene, nambo
ûandu âakwe nganiâwapochela. ¹² Nambo
ûanawose ûawaapochele ni kwakulupilila, ûaatesile
akombole kuâwa ûanache âwa Akunnungu, ¹³ aâwele
ûanache âwa Akunnungu ngaâwa kwa kupagwa
mpela ûandu yakuti pa kupagwa ni ngaâwa kwa
kusaka kwa mundu nambo apagwile kwa usache
wakwe Akunnungu.

¹⁴ Nombe Lilôwe jo ûaliji mundu ni ûatemi
noweji. Ni uweji tuuweni ukulu wao, ukulu
wao jwelejo jwajikape jwatiosile kwa Atati Akun-
nungu, aguumbele umbone ni usyene.

¹⁵ Che Yohana nsyene paâwambweni ûaasalile
ûandu ngani jankati jwelejo kwa kunyanyisya
achitiji, “Aju ni jwejula junangambaga katema
panasasile kuti, ‘Akwika mundu jumo kanyuma
kangu jwali jwankulungwa kumbunda une,
pakuâwa jwapali uneji ngunaâwe kupagwa.’ ”

¹⁶ Malinga ni winji wa umbone wao, uweji
wose tupochele ntuuka wejinji nnope. ¹⁷ Pakuâwa
Akunnungu ûagaichisyé Malajisyo kwa litala li

che Musa nambo umbone wa Akunnungu ni usyene ituichile kwa litala li Che Yesu Kilisito.
18 Ngapagwa mundu juŵambweni Akunnungu katema kakalikose. Mwana jwajikape, jwaali Akunnungu jwausyene, ni jwakunonyelwa ni Atati, jwelejo ni jwatumanyisye Akunnungu.

*Utenga u che Yohana Ŵakubatisya
 (Matayo 3:1-12; Maliko 1:1-8; Luka 3:1-18)*

19 Au uli umboni wautyosisye che Yohana, katema ilongola ūa Wayahudi kutyochela ku Yelusalemu paŵaatumile Ŵambopesi ni Ŵalawi kukwausya, “Ana mmwe ndi ŵaani?”

20 Che Yohana nganakaana kwanga, Ŵajitichisyen pangasisa, “Uneji nguniŵa Kilisito Jwakuwombola.”

21 Pelepo Ŵambusisyen, “Sambano mmwe ndi ŵaani? Ana mmwe ni che Elia?”

Che Yohana ŵajanjile, “Une nguniŵa che Elia.” Ni Ŵambusisyen sooni, “Ana mmwe ndi jwakulondola jwa Akunnungu jula juŵatite akwika?” Che Yohana ŵajanjile, “Ngwamba.”

22 Ni Ŵanyawo Ŵambusisyen, “Sambano mmwe ndi ŵaani? Nkuliŵalanga ichichi? Ntusalile tukaasalile aŵala Ŵatutumile kukumbusya.”

23 Che Yohana ŵajanjile, mpela ila che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu iŵang'ambaga, “Uneji ndili mundu jungunyanyisyen liloŵe mwipululu,

‘Njongole litala lya Ambuje.’ ”

24 Ni aŵala Ŵandu Ŵaŵalajiswe ni Mafalisayo,
25 Ŵambusisyen che Yohana, “Iŵaga mmwe nganimma Kilisito Jwakuwombola pane che Elia pane

jwakulondola jwa Akunnungu jula, kwachichi nkubatisya?”

²⁶ Che Yohana w̄ajanjile, “Uneji ngubatisya ni meesi, nambo apali jumo mwa w̄anyamwe, jwangankummanyilila. ²⁷ Ni jwejula jwakwika kanyuma, une nganguwajilwa kuŵa katumetume jwakuugula migoji ja italawanda yao.”

²⁸ Yelei yatendekwe mmusi wa ku Besania peesi lusulo lwa Yolodani apala che Yohana paŵabatisyaga w̄andu.

Che Yesu ali Mwanangondolo jwa Akunnungu

²⁹ Malawi jakwe, che Yohana w̄ambweni Che Yesu aninkwaichilila ni w̄atite, “Nnole, jweleju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu jwakwigala sambi sya w̄andu w̄a pachilambo! ³⁰ Ajuju ni jwejula junangambaga panatite, ‘Kanyuma akwika mundu jumo jwali jwankulungwa kuumbunda une, pakuŵa jwapali uneji ngunaŵe kupagwa!’ ³¹ Uneji nganinaamanyilila, nambo nyiche kukubatisya ni meesi kuti w̄andu w̄a ku Isilaeli w̄aamanyilile.”

³² Che Yohana w̄atusalile indu iyaiweni achitiji, “Nambweni Mbamu jwa Akunnungu achitulukaga kutyochela kwinani mpela nguunda ni kwatula pachanya pao. ³³ Uneji nganinaamanyilila nambo jwelejo juŵandumile ngabatisye ni meesi w̄aasalile, ‘Jwelejo juchimwaone ali nkutuluchilwa ni Mbamu jwa Akunnungu ni kwatula pachanya pao, jwelejo ni juchabatisye ni Mbamu jwa Akunnungu.’ ” ³⁴ Nipele che Yohana w̄atite, “Uneji naiweni yeleyi ni malasile umboni kuti ajuju ni Mwana jwa Akunnungu.”

ŵakulijiganya ŵandanda ŵa Che Yesu

³⁵ Malawi jakwe, che Yohana waliji sooni ni ŵakulijiganya ŵao ŵawili. ³⁶ Paŵaweni Che Yesu ali nkupita, ŵatite, “Munnole, ajuju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu.”

³⁷ Ni awala ŵakulijiganya ŵawili paŵampilikene che Yohana achiŵechetaga maloŵe go, ŵaakuiye Che Yesu. ³⁸ Nipele, Che Yesu ŵagalawiche, ŵaweni ŵakulijiganya ŵawili ŵa che Yohana achakuyaga ŵausisyé, “Ana nkusosanga ichichi?”

Ni ŵanyawo ŵajanjile, “Labi, ana nkutama kwapi?” Labi malumbo gakwe Jwakwiganya.

³⁹ Che Yesu ŵajanjile, “Njisangane ni ŵanyamwe chimmone.” ŵakulijiganya wo ŵaakuiye, ŵapaweni paŵatamaga, jaliji mpela saa kumi ja ligulo ni ŵanyawo ŵatemi nawo lyuŵa lila.

⁴⁰ Jumo jwa awala ŵakulijiganya ŵawili ŵaŵampilikene che Yohana achiŵechetaga maloŵe go ni kwakuya Che Yesu waliji che Andulea, mpwao che Simoni Petulo. ⁴¹ Che Andulea ŵansimene kaje che Simoni mpwakwe, ni ŵansalile, “Tummweni Masiya,” yaani “Kilisito Jwakuwombola”. ⁴² Nipele, ŵanjawisyé ku Che Yesu.

Ni Che Yesu ŵannolite che Simoni ni ŵatite, “Mmwejo ni che Simoni mwanagwao che Yohana. Sano chimmilanjikwe che Kefa.” Mchigiliki Petulo, malumbo gakwe, “Lwala.”

Che Yesu akwaŵilanga che Filipo ni che Nasanieli

⁴³ Malawi jakwe Che Yesu ŵapite ku chilambo cha Galilaya. Nipele ŵansimene che Filipo ni kunsalila, “Munguye.” ⁴⁴ Che Filipo waliji mundu

jwa musi wa ku Besesaida, musi uŵatamaga che Andulea ni che Petulo. ⁴⁵ Nipele che Filipo wansosile che Nasanieli, ni paŵammweni wansalile, “Tummweni ajula juŵalembekwe mmalajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni mu itabu ya wakulondola wā Akunnungu, Che Yesu kutyochela musi wa ku Nasaleti Mwana ju che Yusufu.”

⁴⁶ Nombe che Nasanieli wambusise che Filipo, “Ana chindu chambone chikukomboleka kutyochela ku Nasaleti?” Che Filipo wansalile, “Njise kunnole.” ⁴⁷ Che Yesu paŵambweni che Nasanieli achaichilaga wātite, “Nnole! Jwele ali Mwisilaeli nsyenesyene, nkati mwakwe mwangali unami.”

⁴⁸ Che Nasanieli wāusisyé Che Yesu, “Ana mu-manyilile chinauli?”

Che Yesu wājanjile, “Akanammilanje che Filipo, nambweni ndi ntemi paasi pa chitela cha ntini pala.”

⁴⁹ Pelepo che Nasanieli wātite, “Jwakwiganya, mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, mmwe ndi Mwenye jwa ku Isilaeli!”

⁵⁰ Che Yesu wansalile, “Ana mungulupilile pakuwā nansalile kuti nammweni paasi pa chitela cha ntini pala? Chingawone gamakulungwa kupunda gelega.” ⁵¹ Che Yesu wājendelechele kusala, “Isyene ngunsalila, chinkuwone kwinani kweugule ni achikatumetume wā kwinani wā Akunnungu achikwelaga ni kutuluka pa Mwana jwa Mundu.”

2

Che Yesu ku ulombela wa ku Kana

¹ Pagamasile mōwā gaŵili wapali ulombela musi wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya. Ni achikulugwe Che Yesu ŵaliji kweleko, ²Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao nombe ŵalalichikwe ku ulombela wo. ³Pajamasile divai jiŵalingenye kwa ligongo lya ulombela, achikulugwe Che Yesu ŵansalile, “Nganakola divai!”

⁴ Che Yesu ŵajanjile, “Nkaasalila chakupanganya, katema kangu kakanaŵe kwika.”

⁵ Pelepo achikulugwe Che Yesu ŵaasalile achikatumetume, “Chachilichose chichansalile, mpan-ganye.”

⁶ Pelepo syapali lulo syekulungwa nsano ni umo sya maganga, lwaluli lose lwakombwele kugumbala lulo sya mwana siŵili pane sitatu sya meesi. Syaŵichikwe pelepo mpela itite pakusyoŵeleka kwa Ŵayahudi kutaga meesi ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu. ⁷Che Yesu ŵaasalile achikatumetume ŵala, “Ngumbasye meesi lulo syo.” Ni ŵanyawo ŵagumbesye ndendende. ⁸Nipele ŵaasalile, “Sano ntechanje munjauchisyé jwankulu jwa chindimba.” Ni ŵanjauchisyé. ⁹Jwankulu jwa chindimba paŵajipasisye divai jijaliji meesi kundanda, nombejo nganakumanyilila kujikopochele divai jo, nambo achikatumetume ŵala ŵaimanyi. Jwankulu jwa chindimba jula ŵambilasile nlombela, ¹⁰ni kunsalila, “Mundu jwalijose kundanda akwapa ŵandu divai jambone ni ŵamalaga kung'wa ni kukolelwa akwapa janganong'a nnope. Nambo mmwejo ntupele divai jambone mpaka sambano.”

11 Chelechi chili chimanyisyo chakusimosya chandanda chiŵapanganyisye Che Yesu mmusi wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya ni ŵaulosisye ukulu wao nombe ŵakulijiganya ŵao ŵaakulupilile.

12 Payamasile yeleyo, Che Yesu pamo ni achikulugwe ni achapwakwe ni ŵakulijiganya ŵao wala ŵatuluchile ku Kapelenamu. Watemi kweleko mowa kanandi.

Che Yesu pa Nyuumba ja Akunnungu
(Matayo 21:12-13; Maliko 11:15-17; Luka 19:45-46)

13 Katema ka lyuwa lyekulungwa lya Pasaka ja ŵayahudi kaŵandichile ni Che Yesu ŵakwesile ku Yelusalemu. **14** Pa Nyuumba ja Akunnungu ŵaasimene ŵandu achisumisyaga ng'ombe ni ngondolo ni nguunda ni ŵakutindanya mbiya ali atemi.

15 ŵapotile ngorji ni kuwa lubokola ni ŵaaŵinjile wose paasa pa Nyuumba ja Akunnungu pamo ni ng'ombe ni ngondolo syao. Ni ŵapikulenye mesa sya ŵakutindanya mbiya wala ni kumwasya mbiya syao. **16** Ni ŵaŵaliji nkusumisyia nguunda wala ŵaasalile, “Ntyosyanje pelepa indu yi. Nkajipanganya nyuumba ja Atati ŵangu kuwa nyuumba jakusumichisya malonda!” **17** ŵakulijiganya ŵao ŵakumbuchile kuti, malembelo gakusala, “Alakwe Akunnungu, unonyelo wangu kwa nyuumba jenu ukundinisyia mpela mooto mu ntima.”

18 Ilongola wa ŵayahudi ŵausisyé Che Yesu, “Anachimpanganye chimanyisyo chachi chakusimosya chakutulosya kuti nkewete lilamulo lya kumpanganya yelei?”

¹⁹ Che Yesu ūwaasalile, “Ngumulanje Nyuumba ja Akunnungu ji, ni uneji chindawē kwa mōwā gatatu pe.”

²⁰ Pelepo Ḧayahudi wala ḥwatite, “Aji Nyuumba ja Akunnungu ji twatawile kwa yaka makumi ncheche konjechesyā nsano ni umo. Ana mmwejo chinkombole chinauli kujitawā kwa mōwā gatatu?”

²¹ Nambo Nyuumba ja Akunnungu jiŵajigambaga Che Yesu jo jaliji chiilu chakwe nsyene. ²² Nipele Che Yesu paŵasyuchile, wakulijiganya ūao ḥakumbuchile kuti ūaŵechete gelega, ni ūagakulupilile Malembelo ga Akunnungu ni malowē gaŵaŵechete Che Yesu gala.

Che Yesu akujimanyilila mitima ja ūandu wose

²³ Che Yesu paŵaliji ku Yelusalemu mmōwā ga chindimba cha Pasaka ūandu ūajinji paŵaiweni imanyisyo iŵaipanganyisyē ūaakulupilile. ²⁴ Nambo Che Yesu nganalilechelelaga kukwao pakuŵa ūajimanyilile mitima jao ²⁵ ni pakuŵa ūaimanyilile uchenene yaili mmitima jao, nganasaka kusalilwa chachilichose nkati ūandu ūane.

3

Che Yesu akukunguluka ni che Nikodemu

¹ Jwapali chilongola jwa Chiyahudi liina lyakwe che Nikodemu juŵaliji mu mpingo wa Mafalisayo. ² Chilo chimo che Nikodemu ūanjaulile Che Yesu ni kunsalila, “Jwakwiganya, tukwimanyilila kuti mmwe ndi jwakwiganya jwalajiswe ni Akunnungu, pakuŵa ngapagwa mundu jwakukombola

kupanganya imanyisyo inkwitendekanya mmwe akaŵe Akunnungu ali pamo najo.”

³ Che Yesu ŵanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngakupagwa kaawili, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.”

⁴ Che Nikodemus ŵambusise, “Ana mundu akukombola chinauli kupagwa kaawili ali akusile? Akukombola chinauli kwinjila mu lutumbo lwa achikulugwe ni kupagwa kaawili?”

⁵ Che Yesu ŵanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngaapagwa kwa meesi ni kwa Mbamu jwa Akunnungu, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu. ⁶ Kwa chiilu mundu akupagwa ni atati ni achikulugwe, nambo akupagwa kwa mbamu, akupagwa kwa Mbamu jwa Akunnungu. ⁷ Nkasimonga pakuŵa ndite kuti nkusachilwa mpagwe kaawili. ⁸ Mbungo jikupuga kujikusaka, nkujipikana pajikupuga, nambo ngankukumanyilila kujukukopochela atamuno kujikwaula. Ikuŵa yelei kwa jwalijose jwapagwilwe kwa Mbamu jwa Akunnungu.”

⁹ Che Nikodemus ŵausise Che Yesu, “Ayi indu yi ana chiikomboleche chinauli?”

¹⁰ Che Yesu ŵanjanjile, “Mmwejo ndi jwakwiganya jwa Ŵaisilaeli ana iŵele uli ngankwimanyilila indu yi? ¹¹ Isyene ngunsalila, uweji tukuŵecheta itukwimanyilila ni kuŵalanga umboni wa itwiweni, nambo ŵanyamwe ngankusaka kuujitichisya utenga wetu. ¹² Iŵaga nantanjile indu ya pachilambo ni ŵanyamwe nganinjitichisya, ana nantanjilaga indu ya kwinani chinjitichisye chinauli? ¹³ Ngapagwa

jwalijose jwajawile kwinani ikaŵe Mwana jwa Mundu juŵatulwiche kutyochela kwinani.”

¹⁴ Mpela ila che Musa iŵatite pakulikoleka penani pa luchanamila lijoka lilyakolochekwe ni shaba mwipululu mula, iyoyo peyo Mwana jwa Mundu ikusachilwa anyakulikwe mwinani, ¹⁵ kuti jwalijose juchankulupilile akole umi wa moŵa gose pangali mbesi. ¹⁶ Pakuŵa Akunnungu ŵaanonyele nnope ŵandu ŷa pachilambo, nipele ŷantyosisye Mwanagwe jwajikape, kuti jwalijose jwakunkulupilila akajonasika, nambo akole umi wa moŵa gose pangali mbesi. ¹⁷ Pakuŵa Akunnungu nganantuma Mwanagwe pachilambo kuti aiche kukwalamula ŵandu, nambo aiche kukwakulupusya.

¹⁸ Jwakunkulupilila Mwana jwa Akunnungu, jwelejo ngakulamulwa, nambo jwangankulupilila jwelejo amasile kulamulikwa, pakuŵa nganankulupilila Mwana jwajikape jwa Akunnungu. ¹⁹ Lilamulo lili lyeleli, lilanguka liiche pachilambo nambo ŵandu achinonyele nnope chipi kupunda lilanguka, pakuŵa akupanganya ya chigongomalo. ²⁰ Mundu jwalijose jwakupanganya ya chigongomalo akulichima lilanguka, ngakwika kulilanguka pakuŵa ngakusaka iwoneche indu yao ya chigongomalo. ²¹ Nambo jwakuukamulisya usyene akwika kulilanguka kuti yakuipanganya iwoneche kuti ipanganyiche kwa kwajitichisya Akunnungu.

Che Yesu ni che Yohana Ŵakubatisya

²² Payamasile yeleyo Che Yesu pamo ni âkakulijiganya âwao âwajawile ku chilambo cha Wayahudi. ÂWatemi pamo nawo kweleko, achibatisyaga âwandu. ²³ Che Yohana nombe âwaliji ku Ainoni, pachiâwandi ku Salimu achibatisyaga âwandu, pakuâwa kweleko kwaliji ni meesi gamajinji. ÂWandu âwanjaulilaga, nombewo âwabatisye. ²⁴ Yeleyo yakopochele katema che Yohana nganataâwikwe mu nyuumba jakutaâwilwa.

²⁵ Gakopochele makani pasikati ja Myahudi jumo ni âkakulijiganya âwampepe âwa che Yohana nkati masyowêlelo ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu. ²⁶ Nipele, âkakulijiganya wo âwanjaulile che Yohana ni kunsalila, “Jwakwiganya, ajula mundu juâwaliji pamo nomwe peesi Yolodani, jumwaâwalasile ngani syakwe, nombejo sambano akubatisya, ni âwandu wose akwajaulila.”

²⁷ Che Yohana âwajanjile, “Mundu ngakukombola kukola chachilichose ikaâwe apegwilwe ni Akunnungu âwa kwinani. ²⁸ Ni âwanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti nasasile, ‘Uneji nguniâwa Kilisito Jwakuwombola, nambo nalajiswe kuti naalongolele!’ ²⁹ Jwakulombekwa ali jwakwe nnombela, nambo nkamusi jwa nnombela akwima kuntumichila nnombela, nkamusi jo akusangalala nnope pakupilikana liloâwe lya nnombela ali nkukunguluka. Iyoyo peyo ni uneji ngusangalala nnope. ³⁰ Che Yesu ikusachilwa aâwe jwankulu, ni uneji mme jwannondi.

Jwelejo jwakwika kutyochela kwinani

³¹ “Jwakwika kutyochela kwinani ali jwankulu kwapunda wose. Jwakutyochela pachilambo ali jwa pachilambo nombeakuwecheta mpela mundu jwa pachilambo. Nambo jwakwika kutyochela kwinani akuilongosya indu yose. ³² Jwelejo akutyosya umboni wa indu yaiwени ni kuilipikana, nambo ngapagwa mundu jwakukunda indu yakuisala. ³³ Nambo mundu jwalijose jwakukunda umboni wakuusalajwelejo, akwitichisya kuti Akunnungu ali usyene. ³⁴ Ajula jwatumikwe ni Akunnungu akusala malowē ga Akunnungu, pakuwa Akunnungu akwapa Mbamu jwa Akunnungu kwa winji. ³⁵ Akunnungu akunnonyela Mwana ni indu yose awisile mu ulamusi wao. ³⁶ Jwakunkulupilila Mwana akwete umi wa mowā gose pangali mbesi, jwangakunkulupilila Mwana ngakola umi, ni uchimwa wa Akunnungu uli pa jwelejo.”

4

Che Yesu ni jwankongwe Msamalia

¹ Mafalisayo wāpilikene kuti Che Yesu akupata wākulijiganya Wājinji ni kwabatisya kwapunda che Yohana. ² Nambo Che Yesu nsyene nganiwābatisya wāndu, wākulijiganya Wāo ni wāwābatisyaga Wāndu. ³ Nipele, Che Yesu pawāpilikene yeleyo wātyosile ku Yudea ni kuuja ku Galilaya. ⁴ Mu ulendo wao wāsachilwe kupita ku Samalia.

⁵ Nipele, wāiche ku Sikali musi umo wa ku Samalia, pachiwāndi ngunda u che Yusufu wapegwilwe ni che Yakobo atatigwe. ⁶ Pelepo paliji ni chisima chi che Yakobo, nombe Che Yesu pakuwa

Ŵapesile ni ulendo, ŵatemi mungulugulu chisima. Yaliji muusi lyuŵa pantwe.

⁷ Nipele jwankongwe jumo Msamalia ŵaiche kukuteka meesi. Ni Che Yesu Ŵansalile jwankongwe jo, “Nguŵenda meesi gakung'wa.”
⁸ Katema ko ŵakulijiganya ŵakwe ŵajile mu mmusi kukusuma yakulya.

⁹ Nambo jwankongwe jo ŵatite, “Mmwejo Myahudi, ana nkukombola chinauli kuumenda meesi gakung'wa uneji jwankongwe Msamalia?” ŵatite yele pakuŵa ŵayahudi ngakukamulangana ni ŵasamalia.

¹⁰ Che Yesu ŵajanjile, “Nkachimanyi chichi chakusaka Akunnungu kumpa ni ŵaani ŵakummenda meesi gakung'wa, nkammendile jwelejo, nombejo akampele meesi gagakwikanawo umi.”

¹¹ Jwankongwe jo ŵatite, “Ambuje, mmwe nganinkola ngao ni chisima chi chilewi nnope. Ana mpatile kwapi meesi gagakwikanawo umi go? ¹² Ambuje ŵetu che Yakobo ni ŵatupele uweji chisima chi, nsyene ni ŵanagwe ni ilango yakwe ŵang'wele meesi ga chisima chi. Ana mmwejo nkulitenda jwankulu nnope kwapunda che Yakobo?”

¹³ Che Yesu ŵanjanjile, “Jwalijose juchang'we meesi ga chisima chi chijakole njota sooni.

¹⁴ Nambo juchang'we meesi gachinaape une ngajakola njota ng'oo. Meesi gachinaape une chigawē nti meesi gagakuulika nkati mwakwe, gagakwikanawo umi wa mowâ gose pangali mbesi.”

¹⁵ Jwankongwe jo âwansalile, “Ambuje, nguâwenda meesi go kuti jinangole njota sooni ni ninaiche sooni pelepa kukuteka meesi.”

¹⁶ Che Yesu âwansalile jwankongwe jo, “Njaule nkaawilanje âwankwenu, nkaiche pamo nawo pelepa.”

¹⁷ Jwankongwe jo âwajanjile, “Uneji nganiningola âwalume.”

Che Yesu âwansalile, “Njanjile yambone kuti nganinkola âwalume. ¹⁸ Pakuâwa mwalombilwe kasano, ni jwannume junkutama nawo sambano jo nganaâwa âwankwenu. Pelepo chinsasile cho chili chisyene.”

¹⁹ Jwankongwe jo âwasalile, “Ambuje, nguwona kuti mmwejo ndi jwakulondola jwa Akunnungu.

²⁰ Achambuje âwetu âwa Chisamalia âwapopelele Akunnungu mwinani mwa chitumbi chi, nambo âwanyamwe âWayahudi nkuti, tukusachilwa kwapopelela Akunnungu ku Yelusalemu.”

²¹ Che Yesu âwanjanjile, “Amao, nkulupilile chin-guchisala, chikaiche katema ngamwapopelela Atati mwinani mwa chitumbi chi atamuno ku Yelusalemu kula. ²² âWanyamwe âWasamalia nkwapopelela âwangankwamanyilila, nambo uweji

âWayahudi tukwamanyilila âwatukwapopelela, pakuâwa ukulupusyo wa Akunnungu chiutyochele kwa litala lya âWayahudi. ²³ Nambo chikaiche katema, sooni kaiche, âwakupopelela kwa usyene

chiâwapopelele Atati achilongoswaga ni Mbamu jwa Akunnungu ni usyene. Pakuâwa Atati akwasaka âwandu âwakwapopelela chanti yeleyo. ²⁴ Akunnungu ali Mbamu, ni âwakwapopelela

ŵelewo ŵapopeleje achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu ni kuumanyilila usyene.”

²⁵ Jwankongwe jo ŵansalile, “Ngumanyilila kuti chaiche Masiya jwakuŵilanjikwa Kilisito Jwaku-wombola. Pachaiche chatumanyisye inayose.”

²⁶ Che Yesu ŵansalile, “Uneji junguŵecheta nomwe ndili jwelejo.”

²⁷ Papopo ŵakulijiganya ŵakwe ŵausile, ŵasimosile ligongo ŵaasimene Che Yesu alinkukunguluka ni jwankongwe. Nambo ngapagwa jwalijose juŵambusisye Che Yesu, “Ana nkusaka chichi? Pane kwaligongo chi nkukunguluka ni jwankongwe?”

²⁸ Jwankongwe jo ŵalesile lulo lwakwe palapala, ŵajawile mmusi ni kwasalila ŵandu achitiji, ²⁹ “Njisangane nkannole mundu jwasalile yanayose imbanganyisye! Ikukomboleka kuti jweleju ali Kilisito Jwakuwombola?” ³⁰ Nipele ŵandu ŵakopweche mmusi ula ni kwajaulila Che Yesu.

³¹ Katema kakoko ŵakulijiganya ŵakwe ŵaliji nkwichondelela Che Yesu achitiji, “Chondechonde Jwakwiganya, ndye.”

³² Nambo Che Yesu ŵaasalile, “Uneji ngwete chakulya chingankuchimanyilila ŵanyamwe.”

³³ ŵakulijiganya ŵakwe ŵatandite kuusyana achinsyene pe, “Ana kwana mundu jwanjigalile chakulya?”

³⁴ Che Yesu ŵaasalile, “Chakulya changu chili kutendekanya chakusaka aŵala ŵandumile ni kugamalisya masengo gao. ³⁵ ŵanyamwe ngankuti, ‘Jisigalile miesi nccheche, pakwika

katema ka kugungula?’ Nambo uneji ngunsalila nnole migunda ji jili chile kwa kugungula. ³⁶ Jwakugungula akupochela mbote ni akukumbikanya pamo magungulo kuti gakole umi wa mōwa gose pangali mbesi, nipele jwakupanda asengwe yalumo ni jwakugungula. ³⁷ Chiŵecheto chi chili chisyene, ‘Jumo akupanda ni jwine akugungula.’ ³⁸ Uneji nantumile nkagungule magowolo ganganimpande Wanyamwe, Wane Wapanganyisye masengo gakulimba, nambo gelego ginkupata Wanyamwe gali kwa ligongo lya masengo gao.”

³⁹ W̄asamalia W̄ajinji w̄a musi ula w̄aakulupilile Che Yesu kwa ligongo lya umboni wa malōwē gaŵaŵechete jwankongwe jo gagakuti, “Asalile inayose imbanganyisye.” ⁴⁰ W̄asamalia W̄ajaulile Che Yesu ni kwachondelela atame pamo nawo, nombejo w̄atemi pepala mōwa gaŵili.

⁴¹ Nipele W̄andu W̄ajinji nnope w̄aakulupilile Che Yesu ligongo lya malōwē gao. ⁴² W̄ansalile jwankongwe jo, “Sano tukukulupilila ngawā kwaligongo lya kuŵecheta kwenu pe, nambo pakuŵa tupilikene twachinsyene, ni tukumanyilila kuti isyene ajuju ni Nkulupusyo jwa W̄andu W̄apachilambo.”

Che Yesu akunnamya mwanache jwa jwankulu

⁴³ Pagapite mōwa gaŵili Che Yesu w̄ausile sooni ku Galilaya. ⁴⁴ Pakuŵa Che Yesu nsyene w̄asasile pangasisa kuti, “Jwakulondola jwa Akunnungu ngakuchimbichikwa mchilambo chakwe nsyene.” ⁴⁵ Paŵaiche ku Galilaya, W̄andu W̄ajinji w̄akweleko w̄apochele, pakuŵa W̄anyawo

nombe ŵaliji ku Yelusalemu kuchindimba cha Pasaka, ŵaiweni yose yaitesileje Che Yesu pachindimba.

⁴⁶ Nipele Che Yesu ŵaujile sooni mmusi wa ku Kana, chilambo cha ku Galilaya, peuto paŵagatesile meesi gaŵe divai pala. Pepala paliji ni jwankulu jumo juŵaliji ni mwanache jwakulwala ku Kapelenamu ko. ⁴⁷ Nipele jwankulu jo paŵapilikene kuti Che Yesu atyosile ku Yudea ni kwika ku Galilaya, ŵajaulile ni kwachondelela ajaule ku Kapelenamu akannamye mwanagwe juŵalwalaga kuŵandichila kuwa. ⁴⁸ Che Yesu ŵansalile, “ŵanyamwe ngankwakulupilila Akunnungu pangaiwona imanyisyo ni yakusimonjeka!”

⁴⁹ Jwankulu jo ŵanjanjile, “Ambuje, chonde-chonde tujaule mwanangu akanaŵe kuwa.”

⁵⁰ Che Yesu ŵansalile, “Njauleje, mwanagwenu chalame.”

Mundu jo ŵalikulupilile liloŵe liŵasalilwe ni Che Yesu ni ŵajawile. ⁵¹ Paŵaliji nkutuluka, ŵasimene ni achikapolo ŵao ni ŵansalile kuti mwanache jwao alamile.

⁵² Nombejo ŵausisye katema kaŵatandite mwanagwe kupata eja, ni ŵanyawo ŵanjanjile, “Ulwele wannesile liiso saa saba ja musi.”

⁵³ Nipele atati jo ŵajimanyilile kuti jaliji saa jilajila jiŵasalilwe ni Che Yesu kuti, “Mwanagwenu chalame.” Pelepo nsyene pamo ni achalongo ŵakwe wose ŵankulupilile Che Yesu.

⁵⁴ Chelechi chaliji chimanyisyo cha kusimosya chaâwili chiŵachipanganyisyo Che Yesu paŵatyosile ku Yudea kuuja ku Galilaya.

5

Che Yesu akunnamya mundu pa litanda

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu âkawesile kwaula ku Yelusalemu ku chindimba cha Wayahudi, ² Ni ku Yelusalemu ko, pachiwandi nnango wekulungwa waukuâwilanjikwa nnango wa ngondolo, kwaliji ni litanda lyalikuâwilanjikwa Mchiebulania Betisasa lyalili ni mapenu nsano. ³ âKakulwala wajinji wagonaga mmapenu mo, kwaliji ni wangalola ni âkakulemala ni âkutatala. ⁴ âWalolelaga meesi gattinganyikwe, pakuwa kapali katema katumetume jwa kwinani jwa Ambuje âtatuluchilaga mmeesi ni kugatinganya. Jwakulwala jwalijose juâwaliyi jwaandanda kwinjila mmeesi gagatinganyikwe, walamile ulwele uliwose walinawo. ⁵ Pelepo paliji ni mundu jumo juâtatele yaka makumi gatatu kupambula nsano ni itatu. ⁶ Che Yesu paâwambweni mundu jula ali agonile pepala ni kwimanyillila kuti ali jwakulwala moâ gamajinji, âwambusise, “Ana nkusaka kulama?”

⁷ Jwakulwala jo wajanjile, “Ambuje, uneji nganingola jwakunyinjisya mu litanda katema meesi pagakutinganyikwa. Pingulinga kwinjila, mundu jwine akuunongolela kwinjila.”

⁸ Nipele Che Yesu âwansalile, “Njimuche, njigale ugono wenu njaule.” ⁹ Papopo pepo mundu jo walamile, wajigele ugono wakwe ni kwaula.

Yeleyo yatendekwe pa Lyuwa lya Kupumulila. ¹⁰ Nipele achakulu wa Wayahudi âwansalile mundu jwalamile jo, “Lelo jino lili Lyuwa lya Kupumulila ni malajisyo ga Akunnungu gaâapele che Musa gakukanya kunyakula ugono wenu.”

¹¹ Nambo mundu jo ūwaajanjile ūwanyawo, “Mundu jwanamisye jula andanjile, ‘Njigale ugono wenu, njaulé.’ ”

¹² Ūwanyawo ūwambusise, “Ana ūwaani ansalile njigale ugono wenu njaulé?”

¹³ Nambo mundu juŵalamiswe jula nganam-manyilila Che Yesu kuti ali ūwaani, pakuŵa pepala paliji ni mpingo wekulungwa wa ūwandu ni Che Yesu ūwatyosile pepala.

¹⁴ Kanyuma Che Yesu ūwansimene mundu juŵannamisye jula pa Nyuumba ja Akunnungu, ni ūwansalile, “Mpilikane sambano nname, kasintenda sooni sambi, chinaiche kunsimana chindu chakusakala kupunda achichi.”

¹⁵ Mundu jula ūwajawile kukwasalila achakulu ūa ūwayahudi kuti Che Yesu ni juŵalamisye.

¹⁶ Pakuŵa Che Yesu ūwatendekenye yeleyo pa Lyuŵa lya Kupumulila, ūwayahudi ūwatandite kunchima. ¹⁷ Nambo Che Yesu ūwaasalile, “Atati ūwangu akupanganya masengo moŵa gose ni uneji ngugapanganya iyoyo peyo.”

¹⁸ Kwa ligongo lya, achakulu ūa ūwayahudi ūwapundile kusosasosa litala lyakwaulaga Che Yesu ngâŵa ligongo lyakutema malajisyo ga Lyuŵa lya Kupumulila pe, nambo pakuŵa alitesile kuti Akunnungu ali Atatigwe ni kulitenda chisau ni Akunnungu.

Ulamusi wa Mwana jwa Akunnungu

¹⁹ Che Yesu ūwaasalile, “Ngunsalila isyene, Mwana ngakukombola kupanganya chachilichose jikape. Mwana akukombola kupanganya achilape chakuchiwona alinkupanganya Atati. Pakuŵa

achila chaakuchipanganya Atati Mwana nombejo akupanganya ilaila peila. ²⁰ Atati akunnonyela Mwana ni kunlosya indu yose yakupanganya nsyene. Sooni chiŵalosye indu yekulungwa kupunda ayiyi, ni ŵanyamwe chinsimonje. ²¹ Mpela ila Atati iyakuti pakwasyusya ŵawile ni kwapa umi, iyoyo peyo ni Mwana akwapa umi aŵala ŵakwasaka. ²² Atati ngakunlamula mundu jwalijose, nambo ampele Mwanagwe ukombole wose wakwalamula ŵandu, ²³ kuti ŵandu wose anchimbichisyé Mwana mpela yakuti pakwachimbichisyá Atati. Mundu jwalijose jwangakunchimbichisyá Mwana ngakunchimbichisyá Atati juŵantumile.”

²⁴ “Ngunsalila isyene, jwakulipikanila lilôwe lyangu ni kwakulupilila ŵandumile une ŵala, jwelejo akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi. Nombejo ngaalamulikwa ng'oo, pakuŵa amasile kukopoka muchiwa ni kwinjila mu umi. ²⁵ Ngunsalila isyene, chikaiche katema ni sambano kaiche chanti ŵandu ŵawile chalipilikane lilôwe lya Mwana jwa Akunnungu nombe ŵandu wachalipilikane wo chakole umi. ²⁶ Mpela ila Atati yatite kuŵa ndande ja umi, iyoyo peyo ampele Mwana kuŵa ndande ja umi. ²⁷ Sooni ampele Mwana ukombole wa kulamula ligongo jwelejo ali Mwana jwa Mundu. ²⁸ Nkachisimonga achichi pakuŵa chikaiche katema chati ŵandu wose ŵaali kumalembe chalipilikane lilôwe lyao, ²⁹ nombe chasyuche, aŵala ŵaŵatendekenye yambone chasyuche ni kupata umi ni aŵala ŵaŵatendekenye yangalumbana chasyuche ni kulamulikwa.”

Usyene nkati Che Yesu

³⁰ “Uneji jikape ngangukombola kuchiten-dekanya chindu kwa ukombole wangu nansyene. Ngulamula mpela inguti pakupilikana kutyochela kwa Atati, ni kulamula kwangu kuli kwa usyene pakuŵa ngangupanganya ingusaka nansyene, nambo yambone paujo pao ŵandumile une ŵala.

³¹ “Naliŵalangaga nansyene umboni wangu uli wa unami. ³² Nambo apali jwine jwakusala umboni pa une, noneji ngumanyilila kuti yose yakusala nkati uneji ili isyene. ³³ Ŵanyamwe mwalajisyе ŵantenga ku che Yohana ŵakubatisya, ni umboni wasasile nkati une uli usyene. ³⁴ Ngaŵa kuti uneji nguukulupilila umboni wa ŵandu, nambo ngusala yelei kuti ŵanyamwe nkulupuswe. ³⁵ Che Yohana ŵaliji mpela lumuli lulwakoleлага ni kulanguchisya, ni ŵanyamwe mwaliji chile kusengwa ni lilanguka lyakwe kwa katema pe. ³⁶ Nambo uneji ngwete umboni kukwangu wauli wekulungwa kupunda u che Yohana. Pakuŵa masengo gingugapanganya gaambele Atati malichisyе ni gagakulosya pangasisika kuti Atati ni ŵandumile. ³⁷ Atati uŵandumile, iyoyo akusala umboni nkati une. Ŵanyamwe nganimme kulipilikana liloŵe lyao atamuno kukulola ku meeso kwao, ³⁸ ni liloŵe lyao ngalikutama nkati mwenu, pakuŵa nganimunkulupilla ajula juŵamtumile. ³⁹ Nkugasosasosa Malembelo ga Akunnungu nchiganisyaga kuti mu gelego chimpate umi wa moŵa gose pangali mbesi. Ni Malembelo ga Akunnungu go gakuŵalanga umboni nkati une! ⁴⁰ Ni ŵanyamwe ngankusaka

kwika kukwangu kuti nkole umi wa mowâ gose pangali mbesi.

⁴¹ “Ngangusosa kuchimbichikwa ni wându. ⁴² Nambo ngummanyilila wânyamwe kuti nganinkola unonyelo wa Akunnungu mmitima jenu. ⁴³ Uneji iiche kwa ulamusi wa Atati wângu, ni wânyamwe nganimungulupilila. Aikaga mundu jwine kwa ulamusi wakwe nsyene, chimunkulupilile. ⁴⁴ Ana chinkombole chinauli kungulupilila iŵaga wânyamwe nkusaka kulapikwa kutyochela kwa achinjenu nambo nkukana kulapikwa kwakukutyochela kwa Akunnungu wâali jikape? ⁴⁵ Nkaganisyaga kuti uneji chinambechetele kwa Atati. Che Musa junkunlolela wânyamwe ni juchambechetele kwa Atati. ⁴⁶ Nkankulupilile che Musa nkaangulupilile ni une wakwe pakuwa che Musa walembile ngani syangu. ⁴⁷ Nambo iŵaga ngankugakulupilila gaŵagalembile che Musa gala, sano chinkombole chinauli kugakulupilila ginguŵecheta?”

6

*Che Yesu akuulisya mpingo wa wându
(Matayo 14:13-21; Maliko 6:30-44; Luka 9:10-17)*

¹ Payamasile yeleyo Che Yesu wajombweche litanda lya Galilaya pane likuwîlanjikwa litanda lya Tibelia. ² Mpingo wekulungwa wa wându wakuiye ligongo wându wo waiweni imanyisyo iŵapanganyisye kwa kwalamya wându. ³ Nipele Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao wakwesile mwitumbi ni kutama. ⁴ Katema ka chindimba

cha Pasaka ja Wayahudi kaŵandichile. ⁵ Che Yesu paŵalolesyolesye wauweni mpingo wekulungwa wa ūandu uchaichilaga, nipele ūausisyé che Filipo, “Ana chitusume kwapi chakulya kuti twape ūandu ūa alye?” ⁶ Waŵechete yeleyo kuti ūalinje che Filipo, pakuŵa asyene ūaimanyi chichaapanganye.

⁷ Che Filipo ūajanjile, “Ipande machila gaŵili ga madini ga feza ngaikukwana kusumila mikate kwa kila mundu!”

⁸ Jumo jwa ūakulijiganya ūa Che Yesu jwakuŵilanjikwa che Andulea, mpwao che Simoni Petulo, ūaasalile Che Yesu, ⁹ “Kwana jwanchanda pelepa jwali ni ipande nsano ya mikate ja shayili ni somba siŵili. Nambo yakulya yi kanandi ngayajikutisya ūandu ūajinji ūanti nyi?”

¹⁰ Che Yesu ūaasalile ūakulijiganya ūao, “Mwasalile ūandu atame paasi.” Pelepo paliji ni manyasi, nipele ūandu wose ūatemi paasi, winji wa achalume pe waliji mpela elufu tano.

¹¹ Nipele Che Yesu ūaijigele ipande ya mikate ila, ni ūatogolele Akunnungu ni kwagaŵila ūandu ūatemi paasi ūala. ūatesile iyoyo peyo ni somba sila ni kila mundu ūapatile mpela iŵatite pakusaka. ¹² Ūandu wo paŵajikwite Che Yesu ūaasalile ūakulijiganya ūao, “Nkumbikanye mbakatika yaisigele yo kuti inapotele.” ¹³ Nipele, ūakulijiganya ūala ūakumbikenye isigasi ya mikate nsano ja shayili iyasigesye ūandu ūwalile ūala, ūagumbesye itundu likumi ni iŵili. ¹⁴ Ūandu paŵachiweni chimanyisyo chiŵachipanganyisye Che Yesu cho, ūatite, “Isyene ajuju ni jwakulondola

jwa Akunnungu jwaŵechetekwe kuti chaiche pachilambo.” ¹⁵ Che Yesu ûwaimanyi kuti ûwandu ûwasachile kwakanganichisya aŵe mwenye jwao, ni ûwatyosile sooni jikape ni kwaula ku chitumbi.

*Che Yesu akwenda pachanya meesi
(Matayo 14:22-33; Maliko 6:45-52)*

¹⁶ Pakwaswele ûwakulijiganya ûwa Che Yesu ûwatulwiche kwaula ku litanda. ¹⁷ Ûwajinjile mu ngalaŵa ûwatandite komboka kwaula ku Kapelenamu. Chipi chajinjile ni Che Yesu ûwaliyi akanaŵe kwaichilila. ¹⁸ Litanda lyatandite matumbela kwa ligongo lya chimbunga chekulungwa chichaliji chininkupuga. ¹⁹ Ûwakulijiganya ûwao paŵajawile kwakutalichila uleu wa maili sitatu pane ncheche, ûwammweni Che Yesu alinkwenda pachanya meesi, ni kujiûwandichila ngalaŵa, ûwajogwepe nnope. ²⁰ Che Yesu ûwasasile, “Nkajogopa, ndili uneji!” ²¹ Nipele ûwakulijiganya ûwala kwakusangalala ûwammendile Che Yesu ajinjile mu ngalaŵa mula. Palapala ngalaŵa jaiche mungulugulu litanda kuûwajaulaga.

Ûwandu akwasosasosa Che Yesu

²² Malawi jakwe mpingo wa ûwandu uûwasigele peesi litanda ula ûwaimanyi kuti apala paliji ni ngalaŵa jimo pe. Che Yesu nganajinjila mu ngalaŵa pamo ni ûwakulijiganya ûwao, nambo ûwakulijiganya ûwao wo ûwajawile achinskyene pe. ²³ Syaiche ngalaŵa sine kutyochela ku Tibelia pepala mpingo wekulungwa wa ûwandu paŵalile mikate, Ambuje ali amasile k watogolela Akunnungu. ²⁴ Nipele, ûwandu wo paŵaimanyi

kuti Che Yesu ni âkulijiganya âao nganapagwa pepala, âsikwesile ngalaâwa sila ni kwaula ku Kapelenamu achinsosaga.

Che Yesu ali chakulya cha umi

²⁵ Wandumala paâwasimene Che Yesu ali ajombweche âmbusise, “Ana, Jwakwiganya akuno nnyiche katema chi?” ²⁶ Che Yesu wâajanjile, “Ngunsalila isyene, nkusosasosa une ngâwa kwaligongo mwaiweni imanyisyo imbanganyisye, nambo kwaligongo mwalile mikate jila ni kwikuta. ²⁷ Kasinchenjeuchila chakulya chachikuwola, nambo nchenjeuchile chakulya chingachikuwola cha umi wa moâa gose pangali mbesi. Mwana jwa Mundu champe chakulya chi pakuâa Akunnungu Atati, alosisyekuti ansagwile ni kunkunda.”

²⁸ Nombewo âmbusise Che Yesu, “Tutende chichi kuti tukombole kugapanganya masengo gakugasakaga Akunnungu tugapanganye?”

²⁹ Che Yesu wâajanjile, “Chelechi ni chakuchisaka Akunnungu nchipanganye, munkulupilile jwantumile jula.”

³⁰ Pelepo âasalile, “Ana chintende chimanyisyo chi tulole kuti tunkulupilile mmwe? Chintende chichi? ³¹ Achambuje âetu âwile chakulya chachikuâilanjikwa mana mwipululu mula mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, ‘âalisye mikate jajityochele kwinani.’ ”

³² Che Yesu âasalile, “Ngunsalila isyene, che Musa nganampanga nkate kutyochela kwinani, nambo Atati âangu ni âampele âanyamwe nkate usyene kutyochela kwinani. ³³ Pakuâa nkate

wakutupa Akunnungu uli ajula jwatulwiche kutyochela kwinani ni kwapa umi wāndu wāali mchilambo.”³⁴ Nipele wāasalile, “Ambuje, ntupeje nkate wu kila lyuŵa.”³⁵ Nambo Che Yesu wāasalile, “Uneji ndili nkate waukwikanawo umi. Jwakwika kukwangu ngasijinkola sala, jwakungulupilia une ngasijinkola njota ng'oo.”³⁶ Nambo nansalile kuti namuno muuweni, nganimme kungulupilia.³⁷ Wose wākuumba Atati chaiche kukwangu, noneji jwalijose jwakwika kukwangu ngasinankana ng'oo.³⁸ Nganinduluka kutyochela kwinani kwaligongo lya kuitendekanya ingusaka uneji, nambo ndulwiche kuti ndendekanye yakusaka wāndumile une wāla.³⁹ Yakusaka wāndumile une wāla ni ayiyi, ninanjase jwalijose juŵambele, nambo naasyusye pa lyuŵa lya mbesi.⁴⁰ Pakuŵa chakusaka Atati wāngu ni achichi, jwalijose jwakunlola Mwana ni kunkulupilila akole umi wa moŵa gose pangali mbesi, ni uneji chinansyusye pa lyuŵa lya mbesi.”

⁴¹ Nipele Wāyahudi wātandite kwasongonechela Che Yesu pakuŵa wātite, “Uneji ndili nkate wautulwiche kutyochela kwinani.”⁴² Ni wātite, “Uli, ajuju ngāŵa Che Yesu mwana ju che Yusufu jula? Atatigwe ni achikulugwe twamanyi! Ana akukombola chinauli kuti atulwiche kutyochela kwinani?”⁴³ Che Yesu wāasalile, “Nneche kusongonechelana jwine ni jwine.”⁴⁴ Ngapagwa mundu juchakombole kwika kukwangu pangali Atati juŵandumile une jo kwautila kukwangu, ni une chinansyusye mundu jo pa lyuŵa lyambesi.⁴⁵ Wakulondola wā Akunnungu walembile kuti,

‘Wandu wose chajiganyikwe ni Akunnungu.’ Mundu jwalijose jwakumpilikana Atati ni kulijiganya kutyochela kwa welewo, chaiche kukwangu. ⁴⁶ Ngapagwa mundu jwambweni Atati, ikawé ajula pe jwatyosile kwa Akunnungu, jwelejo ni juwambweni Atati. ⁴⁷ Ngunsalila isyene, jwakukulupilila akwete umi wa mówá gose pangali mbesi. ⁴⁸ Uneji ndili nkate waukwikanawo umi. ⁴⁹ Achambuje wenu walile mana mwipululu mula, nambo wawile. ⁵⁰ Nambo weleu ni nkate waukululuka kutyochela kwinani kuti jwalijose jwakulya anajasiche. ⁵¹ Uneji ndili nkate waukwikanawo umi wautulwiche kutyochela kwinani. Mundu jwalijose alyaga nkate wo chalame mówá gose pangali mbesi. Ni nkate uchinaape wo uli chiilu changu chinguchityosya kuti wāndu wose wāpachilambo akole umi.”

⁵² Nipele Wāyahudi wātandite kwangangana achinsyene pe, “Ana aju akukombola chinauli kutupa uwe chiilu chakwe kuti tulye?” ⁵³ Che Yesu wāasalile, “Ngunsalila isyene, iŵaga ngankulya chiilu cha Mwana jwa Mundu ni kung'wa miasi jakwe, ngankola umi nkati mwenu. ⁵⁴ Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kungwa miasi jangu akwete umi wa mówá gose pangali mbesi, ni uneji chinansusye pa lyuŵa lyambesi. ⁵⁵ Pakuwā chiilu changu chili chakulya chisyenesyene, ni miasi jangu jili chakung'wa chisyenesyene. ⁵⁶ Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kung'wa miasi jangu, jwelejo akutama nkati mwangu ni uneji ngutama mwa jwelejo. ⁵⁷ Mpela ila Atati wāali wājumi iŵandumile, ni kwa ligongo

lya Atati ndili wajumi, kwayele jwakundya une chaŵe wajumi kwa ligongo lyangu. ⁵⁸ Nipele, weleu uli nkate wautulwiche kutyochela kwinani, ngâwa mpela mana jiŵalile achambuje wenu ni kuwa. Nambo juchalye nkate wu chakole umi wa moŵa gose pangali mbesi.” ⁵⁹ Che Yesu wâwechete yeleyo paŵaliji nkwiganya mu nyuumba ja kusimanilana Wayahudi ku Kapelenamu kula.

Malôwe gagakwikanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi

⁶⁰ Nipele wakulijiganya wao wajinji paŵapilikene yeleyo wâtite, “Aga majiganyo ga gali gakulimba! Ana nduni juchakombole kugakunda?” ⁶¹ Che Yesu waimanyi pangasalilwa ni mundu kuti wakulijiganya wao wâlji nkusongoneka yankati yeleyo, ni wausisye, “Ana majiganyo ga gakuntesya nneche kungulupilila? ⁶² Nambi chiiŵe uli pachimummone Mwana jwa Mundu alinkujigalikwa kwaula kwinani kuŵaliji kundanda? ⁶³ Mbamu jwa Akunnungu ni jwakwichisya umi, machili ga mundu gangali chindu. Malôwe ginansalile gali Mbamu nombe gali umi. ⁶⁴ Natamuno yeleyo apali wane mwa wanyamwe Wangakukulupilila.” Che Yesu wâwechete yeleyo pakuwa waimanyi chitandile kundanda kuti waani Wangakukulupilila ni nduni juchangalauche. ⁶⁵ Nipele Che Yesu wâwechete sooni, “Kwa ligongo lyo nansalile kuti ngapagwa juchakombole kwika kukwangu mpaka akamuchikwe ni Atati wangu.”

⁶⁶ Kutyochela lyuŵa lyo wakulijiganya wao wajinji walesile kulongana nawo kwaligongo

lyā malōwē gala ni wāaujile panyuma. ⁶⁷ Nipele Che Yesu wāausisye wākulijiganya likumi ni wāwili wala, “Ana, ni wānyamwe nombe nkusaka kwaula?” ⁶⁸ Che Simoni Petulo wāajanjile, “Ambuje, tutujaule kwa acheni? Mmwejo nkewete malōwē gagakwikanawo umi wa mōwā gose pangali mbesi. ⁶⁹ Uweji tukukulupilila ni sooni tukwimanyilila kuti mmwejo ndi Jwanswela kutyochela kwa Akunnungu.” ⁷⁰ Che Yesu wāasalile, “Uli, nganinansagula wānyamwe likumi ni wāwili? Nambo jumo jwenu ali Shetani.” ⁷¹ Nambo Che Yesu wāliji nkwegamba che Yuda mwana ju che Simoni Isikaliote, pakuwā jwelejo ni juchangalauche namuno ali jumo jwa wākulijiganya likumi ni wāwili wala.

7

Che Yesu ni achapwakwe

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu wāliji nkwendajenda ku Galilaya ko. Nganasaka kwendajenda ku Yudea ligongo achakulu wā Wayahudi wāsachile kwaulaga. ² Chindimba cha Wayahudi cha masakasa chaŵandichile. ³ Nipele achapwakwe Che Yesu wāasalile, “Ntyoche pelepa njaule ku Yudea kuti wākunkuya mmwe nombewo aiwone yakusimonjeka inkwipanganya. ⁴ Ngapagwa mundu jwakupanganya chindu kwakulisia iŵaga akusaka kumanyika ni wāndu. Pakuwā nkupanganya yelei, nlilosye mwasyene kwa wāndu wā pachilambo.” ⁵ Namose achapwakwe nganiwākulupilila. ⁶ Nipele, Che Yesu wāasalile, “Katema kambone

kukwangu kakanaŵe kwika, kukwenu ŵanyamwe katema kakalikose kali kambone. ⁷ Wанду ѿ пачилиамбо нгакомбала кунчима ѿ ѿнамве, намбо унеји акунжима пакуѡа наасалиле куті якуитендеќаня эо иљи ѿнгалиумба. ⁸ ѿ ѿнамве нјаule кучиндиmba cho. Унеји нгуняула кучиндиmba cho пакуѡа катема камбоне кукванду каканаŵe kwika.” ⁹ ѿ ѿвеште ѿлејо ни кусигала па Галилайа палапала.

Che Yesu kuchindimba cha masakasa

¹⁰ Achapwakwe paŵamasile kwaula kuchindimba cha masakasa, Che Yesu nombe ŵajawile, nambo nganajaula kwakulilosya, ŵajawile kwakulisia. ¹¹ Kuchindimba cho achakulu ѿ ѿаяхуди ѿлиji nkwasosasosa Che Yesu, ni ŵausyene, “Ana ali kwapi ſelevewo?”

¹² Mpingo wa ſанду waliji nkusongona jwine ni jwine yankati Che Yesu. ſанду ѿне ſатите, “Ali mundu jwambone.” Ni ѿне ſатите, “Ngaѡ! Akwalabusya ſанду.” ¹³ Atamuno yeleyo ngapagwa mundu jwaliјose jwalinjile kuѡecheta ngani syakwe pelanga kwa ligongo lya kwajogopa achakulu ѿ ѿаяхуди.

¹⁴ Chindimba cho pichaѡandichile kumala, Che Yesu ſajawile па Nyuumba ja Akunnungu ni kutanda kwiganya. ¹⁵ Nipele achakulu ѿ ѿаяхуди ſасимосиле ni кутi, “Ana mundu ju agapatile kwapi majiganyo ga, nombejo nganajaule kuklijiganya?” ¹⁶ Pelepo Che Yesu ſааjanjile, “Majiganyo gungwiganya nganigaѡ

gangu, nambo gakutyochela kwa ûlewo ûandumile une. ¹⁷ Mundu asakaga kupanganya yakusaka Akunnungu, chaimanyilile kuti majiganyo gungwiganya gatyosile kwa Akunnungu pane nguÛecheta kwa ukombole wangu nansyene. ¹⁸ Jwelejo jwakuÛecheta ngani syakwe nsyene akusosasosa ukulu wakwe nsyene, nambo jwakusosasosa ukulu wa jwannajisyenye jula, jwelejo ali jwausyene ni mwa jwelejo ngapagwa unami. ¹⁹ Ana che Musa nganampanga malajisyo? Atamuno yeleyo, ngapagwa jwalijose mwa ûnyamwe jwakugatendekanya gagalembekwe mmalajisyo go. Ana ligongo chi nkusaka kumulaga?" ²⁰ Papopo mpingo wekulungwa wa ûndu wajanjile, "Ana mmwe nkwtete masoka! Nduni jwakusaka kummulaga mmwe?"

²¹ Che Yesu ûaajanjile, "Mbanganyisyenye chakusimonjeka chimo ni ûnyamwe nkuchisimonga. ²² Che Musa ûampele chisyoÛelo cha kwaumbasya achiûana ûenu. Nambo chisyoÛelo cho nganichityochela ku che Musa nambo chatyochele kwa achambuje ûenu. Sambano ûnyamwe nkummumbasya mwanache pa Lyuûa lya Kupumulila. ²³ Iûaga mundu akuumbala pa Lyuûa lya Kupumulila kuti ganatemeche malajisyo, sambano kwa chichi nkuundumbilila une ligongo nannamisye mundu pa Lyuûa lya Kupumulila? ²⁴ Kasinlamula kwa meeso pe, nambo nlamule kwa goloka."

*Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola
jwatumikwe ni Akunnungu*

²⁵ Wandu wane wa ku Yelusalemu watandite kulisya, “Ana mundu ju ngawa ajula jwakusosekwa ni ilongola kuti ammulaje?

²⁶ Nnole, sambano akuwecheta pelanga, nombe ngapagwa mundu jwakuntanjila chachilichose. Uli, ilongola akwimanyilila kuti aju ali Kilisito Jwakuwombola? ²⁷ Pachaiche Kilisito ngapagwa mundu juchakumanye kwakopochele, nambo uweji tukumanyi kwakopochele mundu ju!”

²⁸ Nipele Che Yesu pawaliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu wanyanyisyé achitiji, “Ana wanyamwe nkumanyilila une ni sooni nkumanyi kungopochele? Une nguniika kwa ulamusi wangu nansyene, nambo Wandumile une wo ali wausyeneyene, ni wanyamwe ngunkwamanyilila, ²⁹ uneji ngwamanyilila pakuwa ngopochele kwa welewo, nombewo ni Wandumile une.”

³⁰ Nipele Wandu wasachile kwakamula, nambo nganapagwa mundu jwalijose jwalinjile kunkwaya, ligongo katema kakwe kaliji kakanaŵe kwika. ³¹ Mumpingo wa Wandu mula, Wandu wajinji wakulupilile ni kuti, “Ana aikaga Kilisito Jwakuwombola chapanganye imanyisyo yekulungwa kupunda ayiyi yakuitendekanya awa?”

Wakulindilila akutumikwa kukwakamula Che Yesu

³² Mafalisayo wapilikene Wandu achisongonaga jwine ni jwine yankati Che Yesu. Nipele achakulu wambopesi pamo ni Mafalisayo watumile Wakulindilila Nyuumba ja Akunnungu akaakamule Che Yesu. ³³ Che Yesu waasalile, “Chindame

ni ḫanyamwe kwa katema kakajipi, nipele chinyaule kwa ḫandumile ḫala. ³⁴ Chimuusose nambo ngamuuwona, pakuŵa pepala pachime ḫanyamwe ngankombolanga kwika.” ³⁵ Achakulu ḫa Ḫayahudi ḫausyanaga achinsyene pe, “Ana mundu ju chajaule kwapi kwakuti ngatukombola kwawona? Ana chajaule kwa Ḫayahudi ḫapwilingene ni kutama mu misi ja Ḫagiliki ni kwajiganya Ḫagiliki? ³⁶ Ana malumbo gakwe chichi pakuti, ‘Chimuusose nambo ngamuuwona, ni pepala pachime ḫanyamwe ngankombola kwika?’ ”

Sulo syasikuilima meesi gagakwikanawo umi

³⁷ Lyuŵa lya mbesi lya chindimba cho lyaliji lyuŵa lyekulungwa. Che Yesu ḫajimi ni kuŵecheta kwa lilowē lyakunyanyisya, “Mundu jwalijose jwakwete njota aiche kung'wa kukwangu. ³⁸ Mpela Malembelo ga Akunnungu gagakuti pakusala, ‘Jwakungulupilila uneji, sulo sya meesi gagakwikanawo umi chigajilime kutyochela nkati mwao!’ ” ³⁹ Ḫaŵechete yeleyo nkati Mbamu jwa Akunnungu juchapochelwe ni aŵala ḫakwakulupilila Che Yesu. Mpaka katema ko ḫandu ḫaliji nganampochele Mbamu jwa Akunnungu pakuŵa Akunnungu ḫaliji akanaŵe kunkusya Che Yesu.

Kulekangana kwa ḫandu

⁴⁰ ḫandu ḫane mu mpingo ula ḫapilikene malowē go, ni ḫatite, “Isyene mundu ju ali jwakulondola jula!” ⁴¹ ḫandu ḫane ḫatite, “Aju ali Kilisito Jwakuwombola!” Nambo ḫandu ḫane

ŵaliji nkuliusya, “Ana ikukomboleka Kilisito akopochele ku Galilaya? ⁴² Ana Malembelo ga Akunnungu ngagakuti, ‘Kilisito Jwakuwombola chakopochele mu lukosyo lwa mwenye che Daudi, ni chapagwe ku Beselehemu, musi uŵatemi mwenye che Daudi?’ ” ⁴³ Nipele, ŵandu ŵa mumpingo ŵalekangene kwa ligongo lya Che Yesu. ⁴⁴ ŵandu ŵane ŵasachile kwakamula nambo ngapagwa mundu jwalijose juŵankwaiye.

Achakulu ŵa ŵayahudi akukananga kwakulupilila Che Yesu

⁴⁵ Nipele ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu paŵausile, achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo, ŵausisyé, “Kwachichi nganimwaichisyá Che Yesu?” ⁴⁶ ŵakulindilila ŵala ŵajanjile, “Nganapagwe mundu jwalijose jwakombwele kuŵecheta mpela mundu ju!” ⁴⁷ Nipele Mafalisayo ŵausisyé, “Ana annambwisye ni ŵanyamwe ŵakwe? ⁴⁸ Ana mpatile kumbona jumo jwa ilongola, pane jumo jwa Mafalisayo jwankulupilile jwelejo? ⁴⁹ Ngwamba, nambo ŵandu ŵa ngakugamanyillila malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa, kwayele Akunnungu ŵalwesisyel!”

⁵⁰ Jumo jwao ŵaliji che Nikodemus jumo jwa Mafalisayo juŵajaülile Che Yesu kundanda, ŵaasalile achinjakwe, ⁵¹ “Malajisyo getu gakusala cuti, ngatukukombola kunlamula mundu jwalijose pangampilikanila kaje ni kwimanyillila chichi chakupanganya.” ⁵² Ni ŵanyawo ŵanjanjile, “Ni ŵanyamwe ŵakwe ntyochele ku Galilaya? Nsosesose Mmalembelo Gamaswela nomwe chinnole cuti ku Galilaya ngaakopochela

jwakulondola jwa Akunnungu!” ⁵³ Nipele kila mundu wausile kumangwakwe.

8

Jwankongwe juŵakamwilwe ku chikululu

¹ Pakumala yeleyo Che Yesu wajawile ku chikwesya cha Miseituni. ² Malawi jakwe kundawî pe, Che Yesu wajawile sooni pa Nyuumba ja Akunnungu. Wandu wose wansyungwile, nombewo watemi ni kutanda kwajiganya. ³ Nipele Wakwiganya malajisyo pamo ni Mafalisayo wannyichenawo jwankongwe juŵakamwilwe ali nkutenda chikululu. Wanjimiche jwankongwe jo paujo pa Wandu. ⁴ Nipele wambusise Che Yesu, “Jwakwiganya, jwankongwe ju akamwilwe ali nkutenda chikululu. ⁵ Mmalajisyo getu che Musa watulajisye yele, jwankongwe mpela aju aulajikwe kwa kuputikwa ni maganga. Nambi mmwejo nkuti uli?” ⁶ Watite yeleyo kuti walinje Che Yesu akole chakumbechetela. Nambo Che Yesu wakoteme ni kulemba paasi ni chala chakwe. ⁷ Paŵapundile kumbusya, Che Yesu wajinamukwiche ni kwasalila, “Naga kwana mundu jwalijose mwa wanyamwe jwanganakola sambi aŵe jwaandanda kumponya liganga.” ⁸ Nipele wakoteme sooni ni kulemba paasi. ⁹ Paŵapilikene yeleyo watandite kutyoka jumo jumo achilongolelaga achachekulu. Che Yesu wasigele jikape ni jwankongwe jula ali ajimi palapala. ¹⁰ Ni Che Yesu paŵajinamukwiche wambusise jwankongwe jula, “Amao, Wandu wala alinji kwapi? Uli, ngapagwa jwanlamwile mmwejo?” ¹¹ Jwankongwe jula wajanjile, “Ambuje,

ngapagwa namose jumo jwanamwile!” Nombe Che Yesu ûansalile, “Uneji nombe ngangunlamula. Njaule, nambo kutandila sambano nkatenda sambi sooni.”

Che Yesu ali lilanguka lya chilambo

¹² Che Yesu ûakungulwiche sooni ni ûandu achitiji, “Uneji ndili lilanguka lya pachilambo pano. Mundu jwalijose jwakunguya uneji ngajenda mu chipi ng'o, nambo chakole ni lilanguka lya umi.”

¹³ Nipele Mafalisayo ûansalile, “Nkusala umboni wenu mwasyene, sambano umboni wenu uli wa unami.” ¹⁴ Che Yesu ûaajanjile, “Atamuno nasalaga umboni wangu nansyene, umboni wangu uli usyene ligongo uneji nakumanyi kungopochele ni kungwaula. Nambo mwanya ngankukumanyilila kungopochele ni kungwaula. ¹⁵ Ûanyamwe nkulamula kwa ng'anisyo sya chiundu nambo uneji ngangunlamula mundu. ¹⁶ Naatamuno nalamulaga, ulamusi wangu uli usyene ligongo uneji ngangupanganya masengo jika, Atati ûandumile une wo ali pamo ni une. ¹⁷ Ilebekwe mmalajisyo genu, umboni wa ûandu ûawili uli wa usyene. ¹⁸ Uneji ngusala umboni wangu nansyene, ni Atati ûandumile nombe akusala umboni wangu.” ¹⁹ Pelepo ûambusise, “Ana Atati ûenu ali kwapi?” Che Yesu ûaajanjile, “Ûanyamwe ngankuumanyilila uneji atamuno ngankummanyilila Atati ûangu. Nkaamanyilile uneji nkaamanyilile Atati ûangu nombe.”

²⁰ Che Yesu ûawêchete malowé go mu chuumba cha mbiko, paûaliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu. Ni nganapagwa mundu

juŵankamwile pakuŵa katema kakwe kaliji kakanaŵe kwika.

Kungwaula wanyamwe ngankombolanga kwika

²¹ Che Yesu ūaasalile sooni, “Uneji ngwaula ni wanyamwe chimuusose, nambo chimmwe mu sambi syenu. Kungwaula uneji, wanyamwe ngankombola kwika.” ²² Nipele, achakulu ūa Wayahudi ūatite, “Ana chaliulaje? Ana kwa ligongo chi akuti, ‘Kungwaula wanyamwe ngankombola kwika?’ ” ²³ Che Yesu ūaasalile, “Wanyamwe nkopochele papapa pachilambo cha paasi, nambo uneji ngopochele kwinani. Wanyamwe nlinji ūa pachilambo pano, nambo uneji nguniŵa jwa pachilambo pano. ²⁴ Kwaligongo lyo nansalile kuti chimmwe mu sambi syenu. Pakuŵa ngankukulupilila kuti, ‘Uneji ndili jwelejo’ chimmwe mu sambi syenu.” ²⁵ Nombe wanyawo ūambusise, “Ana mmwejo ni ūaani?” Che Yesu ūajanjile, “Uneji ndili jwelejo, mpela inansalile chitandile kundanda! ²⁶ Ngwete yejinji yakuŵecheta ni kulamula nkati wanyamwe. Nambo ūandumile une ali ūausyene, none ngwasalila ūandu wose ūa pachilambo yeila pe imbilikene kutyochela kwa ūelewo.”

²⁷ Wanyawo nganaimanyilila kuti Che Yesu ūaŵechetaga nawo yankati ngani sya Akunnungu, Atati ūao. ²⁸ Nipele Che Yesu ūaasalile, “Pachimunyyakule Mwana jwa Mundu, pelepo ni pachimanyilile kuti, ‘Uneji ndili jwelejo,’ ni chimmanyilile kuti ngangupanganya chachili chose nansyene, nambo nguŵecheta yeila pe

inyiganyikwe ni Atati. ²⁹ Wandumile wala ali pamo ni uneji, nganaaneka jika, pakuwa mowa gose nguitendekanya aila yaikwanonyela.”

³⁰ Wandumile wala kuti, “Mwaikamulichisyaga inanjigenye, chimme wakulijiganya wangu wa usyenesyene.

³² Chimuumanyilile usyene, ni usyene wo chiuntende walecheleswe.” ³³ Nombe wanyawo wanjanjile, “Tuli uwelesi u che Iblahimu ni nganituwa achikapolo wa mundu jwalijose. Ana malumbo gakwe chichi pankuti, ‘Chinchilecheleswa?’ ”

³⁴ Che Yesu waajanjile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakutendekanya sambi ali kapolo jwa sambi. ³⁵ Kapolo ngakutama pamusi mowa gose, nambo mwanache akutama pamusi mowa gose. ³⁶ Nipele Mwana annechelesyaga wanyamwe nombe chimbe walecheleswe kusyenesyene. ³⁷ Naimanyi kuti wanyamwe nlinji uwelesi u che Iblahimu. Nambo nkusaka kumulaga ligongo nkugakana majiganyo gangu. ³⁸ Uneji nguwecheta aila pe yanosisye Atati wangu, nambo wanyamwe nkupanganya aila yansalile atati wenu.”

³⁹ Wanyawo wanjanjile, “Uweji Atati wetu ali che Iblahimu!” Che Yesu waasalile, “Wanyamwe nka we wanaache wa che Iblahimu nkaitendekenyenye aila iwaitendekenyenye che Iblahimu. ⁴⁰ Uneji nansalile usyene unaupilikene kutyochela kwa

Usyenesyene chiuntende walecheleswe

³¹ Nipele Che Yesu waasalile Wayahudi waakulupilile wala kuti, “Mwaikamulichisyaga inanjigenye, chimme wakulijiganya wangu wa usyenesyene.

³² Chimuumanyilile usyene, ni usyene wo chiuntende walecheleswe.” ³³ Nombe wanyawo wanjanjile, “Tuli uwelesi u che Iblahimu ni nganituwa achikapolo wa mundu jwalijose. Ana malumbo gakwe chichi pankuti, ‘Chinchilecheleswa?’ ”

³⁴ Che Yesu waajanjile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakutendekanya sambi ali kapolo jwa sambi. ³⁵ Kapolo ngakutama pamusi mowa gose, nambo mwanache akutama pamusi mowa gose. ³⁶ Nipele Mwana annechelesyaga wanyamwe nombe chimbe walecheleswe kusyenesyene. ³⁷ Naimanyi kuti wanyamwe nlinji uwelesi u che Iblahimu. Nambo nkusaka kumulaga ligongo nkugakana majiganyo gangu. ³⁸ Uneji nguwecheta aila pe yanosisye Atati wangu, nambo wanyamwe nkupanganya aila yansalile atati wenu.”

³⁹ Wanyawo wanjanjile, “Uweji Atati wetu ali che Iblahimu!” Che Yesu waasalile, “Wanyamwe nka we wanaache wa che Iblahimu nkaitendekenyenye aila iwaitendekenyenye che Iblahimu. ⁴⁰ Uneji nansalile usyene unaupilikene kutyochela kwa

Akunnungu, atamuno yeleyo wanyamwe nkusaka kumulaga. Che Iblahimu nganapanganya yeleyo! 41 Wanyamwe nkutendekanya ilaila yaitesile atati wenu.” Wanyawo wansalile, “Uweji nganitupagwe kwa chikululu! Tukwete atati wamope, welewo ali Akunnungu.”

42 Che Yesu waasalile, “Ikaŵe Akunnungu ali Atati wenu, nkaanonyele uneji pakuŵa uneji natyosile kwa Akunnungu ni sambano ndili papapa pepa. Ngunika kwa malamulo gangu nansyene nambo kwa malamulo ga Wandumile une wo. 43 Ana kwachichi ngankugapilikanichisya ginguŵecheta ga? Ligongo ngankusaka kugapilikana malowê gangu. 44 Wanyamwe atati wenu Jwakulinga ni wanyamwe nkusaka kutendekanya yaikwanonyelesya atati wenu. Chitandile kundanda jwelejo wâliji jwakuulaga, ni nganawai kwima ku upande wa usyene, mwa jwelejo nganiupagwa usyene. Paakuŵecheta ya unami, akuŵecheta yatite kusyoŵelela, pakuŵa jwelejo ali jwa unami ni atati jwa unami wose. 45 Pakuŵa uneji ngunsalila usyene, wanyamwe ngankungulupilila. 46 Mwa wanyamwe nduni juchakombole kuŵalanga umboni cuti uneji ngwete sambi? Ana iŵaga nguŵecheta usyene, kwachichi ngankungulupilila? 47 Wandu wâ Akunnungu akugapilikana malowê gakuŵecheta Akunnungu, wanyamwe ngankupilikana pakuŵa wanyamwe nganimma wandu wâ Akunnungu.”

Che Yesu wâpaliakanawê kupagwa che Iblahimu

⁴⁸ Wayahudi Wānjanjile Che Yesu, “Ana nganitusala uchenene kuti mmwejo ndi Msamalia ni sooni nkewete lisoka?” ⁴⁹ Che Yesu Wājanjile, “Uneji nganiningola lisoka. Uneji ngwachimbichisya Atati Wāngu, nambo Wānyamwe ngankunjimbichisya une. ⁵⁰ Uneji ngangulisosela ukulu wangu nansyene. Apali jumo jwakuusosela ukulu wo, nombejo ali jwakulamula. ⁵¹ Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakugakamulichisya majiganyo gangu ngaawa nambo chatame mōwā gose pangali mbesi.” ⁵² Wayahudi Wānsalile Che Yesu, “Sambano twimanyi uchenene kuti mmwejo nkewete lisoka! Che Iblahimu Wāwile, ni Wākulondola wā Akunnungu Wāwile iyoyo peyo, nomwe nkuti, ‘Mundu jwalijose agakamulichisyaga majiganyo gangu ngaawa!’ ⁵³ Ana mmwejo nkulitenda Wākulungwa kwapunda atati Wētu che Iblahimu juWāwile jula? Natamuno Wākulondola wā Akunnungu Wāwile nombewo. Sambano mmwejo nkulitenda Wāani?” ⁵⁴ Che Yesu Wājanjile, “Nalikusyaga une nansyene, ukulu wangu ngāwā chindu. Atati Wāngu WānkwaWālanga Akunnungu Wēnu, Wēlewo ni Wākungusya une. ⁵⁵ Wānyamwe ngannaŵe kwamanyilila, nambo uneji naamanyi. Nombe nasalaga kuti ngangwamanyilila, chime jwaunami mpela Wānyamwe. Uneji ngwamanyilila ni ngulikamulichisya liloŵe lyao. ⁵⁶ Atati Wēnu che Iblahimu Wāsangalele aliwone lyuŵa lya kwika kwangu, nombewo Wāliweni ni Wāsengwile.” ⁵⁷ Nipele Wayahudi Wāasalile, “Mmwejo nkuti uli kuti mwaweni che Iblahimu nomwe

nganinnyiche yaka makumi nsano?” ⁵⁸ Che Yesu ûwaasalile, “Ngunsalila isyene, akanaâwe kupagwa che Iblahimu uneji napali.” ⁵⁹ Pelepo ûwalokwete maganga achisakaga kwaponya, nambo Che Yesu ûwaalesile ni kutyoka pa Nyuumba ja Akunnungu.

9

Che Yesu akunlamya mundu jwapagwile ali ngakulola

¹ Che Yesu paŵapitaga, ûwambweni mundu jwangalola chitandile kupagwa kwakwe. ² Nipele ûwakulijiganya ûwao ûausisyé, “Jwakwiganya, Ana ûwaani ûwatesile sambi mpaka mundu ju apagwe ali ngakulola, mundu ju pane achaâwelesi ûwakwe?” ³ Che Yesu ûwajanjile, “Ngaâwa mundu ju atamuno achaâwelesi ûwakwe ûwâwatesile sambi, nambo apagwile jwangalola kuti machili ga Akunnungu gawoneche gachipanganya masengo mu utame wakwe. ⁴ Tukusachilwa kupanganya masengo ga ûwandumile une ûwala muusi uli chiwela. Pakuûwa chilo chikwika ni ngapagwa mundu jwakukombola kupanganya masengo. ⁵ Ndili chiwela mchilambo, uneji ndili lulanga lwa ûwandu ûwa pachilambo.” ⁶ Che Yesu paŵamasile kuâecheta yeleyo, ûwasunile mata paasi ûwagumbile litaka ni mata ni kumpakasya pa meeso jwangalola jula. ⁷ Nipele ûwansalile jwangalola jula, “Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.” Siloamu malumbo gakwe “Ûwâwalajiswe.” Pelepo jwangalola jo ûwajawile ni kusukusula, nipele ûausile kumusi ali nkulola.

⁸ Nipele, wapachiwandi wakwe ni awala waWambweni ali nkuwendawenda kundanda waliusisyey, “Ana ajuju nganaŵa ajula mundu juŵawendaŵendaga?” ⁹ Wandu wane wátite, “Ni jwelejo.” Nambo wane wátite, “Ajuju nganaŵa jwelejo agamble kulandana.” Nambo nsyene wátite, “Uneji ndili jujojo junawendaŵendaga!” ¹⁰ Nipele wambusisyey, “Sambano iŵele uli nkulola?” ¹¹ Nombewo wajanjile, “Mundu jwakuŵilanjikwa Che Yesu jula wagumbile litaka, wambakesye pa meeso ni kuusalila, ‘Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.’ Pelepo uneji najawile ni panasukusulaga natandite kulola.” ¹² Ni wambusisyey, “Ana mundu jo alikwapi?” Nombejo waajanjile, “Kwaalini!”

*Mafalisayo akummuchilichisya jwangalola
yatite pakulama*

¹³ Nipele wandu wanjawisyey ajula juŵaliji ngakulola kundanda kwa Mafalisayo. ¹⁴ Lyuŵa lyo Che Yesu paŵagumbile litaka ni kumbugula meeso jwangalola jula lyaliji Lyuŵa lya Kupumulila. ¹⁵ Nipele Mafalisayo wambusisyey ajula mundu juŵaliji ngakulola kundanda, “Ana nkombwele chinauli kulola?” Nombejo wajanjile, “Wambakesye litaka pa meeso, none nasukuswile ni sambano ngulola.” ¹⁶ Mafalisayo wane wátite, “Mundu jwatesile yeleyi nganatyochela kwa Akunnungu pakuŵa ngakugakamula malajisyo ga Lyuŵa lya Kupumulila.” Nambo wandu wane wátite, “Ana mundu jwali ni sambi chakombole kutendekanya imanyisyo mpela ayiyi?” Nipele, kwaliji ni utinda mwa wandu wo. ¹⁷ Nipele

Mafalisayo wambusise sooni juwaliji ngakulola jula, “Nkuti ambugwile meeso genu, sambano mmwejo nkuwecheta ichichi nkati mundu jo?” Nombejo wajanjile, “Mundu jo ali jwakulondola jwa Akunnungu!”

¹⁸ Achakulu wa Wayahudi nganajitichisa kuti mundu jo waliji ngakulola chitandilile kundanda ni sambano akulola, mpaka paŵaaŵilasile achaŵelesi wakwe. ¹⁹ Wausise, “Ana aju ngati ni mwanagwenu junkuti wapagwile ngakulola? Ana sambano akombwele chinauli kulola?” ²⁰ Achaŵelesi wakwe wajanjile, “Tukwimanyilia kuti ajuju ni mwanagwetu ni tukwimanyilia kuti wapagwile jwangalola. ²¹ Nambo akombwele chinauli kulola ngatukumanyilia, ni jwantesile akombole kulola nombejo ngatukwamanyilia. Mumbusye nsyene, jwelejo ali jwankule, chaliŵalanje.” ²² Achaŵelesi wakwe wâwechete yeleyo ligongo waaajogwepe achakulu wa Wayahudi, pakuŵa welewo ŵalangene chile kuti, mundu jwalijose ajitichisyaga kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola chaŵinjikwe mu nyumba ja kupopelela. ²³ Lyeleyo ni ligongo achaŵelesi wakwe wâtite, “Jwelejo ali jwankule, mumbusye nsyene.”

²⁴ Nipele wambilasile kaaŵili juŵapagwile ali ngakulola jula ni kunsalila, “Nnumbile kwa Akunnungu iŵaga nkusala isyene! Uweji tukwimanyilia kuti mundu jwannamisye mmwe ali jwa sambi.” ²⁵ Nombejo wajanjile, “Iŵaga mundu ju ali jwa sambi pane nganakola sambi une ngangwimanyilia. Nambo une

nguchimanyilila chindu chimo, kuti naliji jwanganjile ni sambano ngulola.”²⁶ Nipele Wambusise sooni, “Ana antesile chichi? Ana agaugwile chinauli meeso genu?”²⁷ Mundu jo Wajanjile, “Nansalile sampano, ni Wanyamwe nganinsaka kupilikanichisya, kwachichi nkusaka kupilikanila sooni ngani ji? Uli, nombe Wanyamwe nkusaka kuwa wakulijiganya wa?”²⁸ Nambo Wanyawo wantukene achitiji, “Mmwe ndi jwakulijiganya jwa mundu jo, nambo uweji tuli wakulijiganya wa che Musa.²⁹ Uweji tuimanyi kuti Akunnungu WaWechete ni che Musa, nambo mundu ju ngatukukumanyilila kwakopochele!”³⁰ Nombejo waajanjile, “Wanyamwe nkuusimosya! Wanyamwe ngankukumanyilila kwakopochele mundu ju, nambo agaugwile meeso gangu!³¹ Tukumanyilila kuti Akunnungu ngakwapilikanila Wandu Waali ni sambi, nambo Akunnungu akumpilikanila mundu jwakunchimbichisya ni kupanganya yakusaka.³² Chitandile gumbikwa chilambo ngapagwa mundu jwapilikene kuti mundu agaugwile meeso ga mundu jwapagwilwe ali ngakulola.³³ Iwaga mundu ju nganatyochela kwa Akunnungu, ngaakakombole kupanganya chachili chose!”³⁴ Wanyawo Wajanjile, “Mmwejo mwapagwilwe ni kukula mu sambi ana nomwe nkusaka kutujiganya uweji?” Nipele Wayahudi Wambinjile mundu jo mu nyuumba ja kupopelela.

Ungalola wa mu ntima

³⁵ Che Yesu wapilikene kuti mundu juwannamisye jula awinjikwe pa Nyuumba ja Kupopelela. Nipele paŵansimene Wambusise, “Ana mmwejo nkunkulupilila Mwana jwa Mundu?” ³⁶ Mundu jo wajanjile, “Ambuje, ana welewo ali waani, musalile kuti nakulupilile.” ³⁷ Che Yesu wansalile, “Sambano mummweni, nombe ni jwelejo jwakukunguluka nomwe.” ³⁸ Nipele mundu jo watite, “Ambuje, ngukulupilila!” Ni watindiwele ni kwakotamila.

³⁹ Che Yesu watite, “Uneji nyiche pachilambo pano kukwasapulanya wändu, kuti Wangalola akombole kulola, ni Wakulola aßeje Wangalola.” ⁴⁰ Mafalisayo wane wáwaliji pamo ni Che Yesu wagapilikene malowé go, ni Wambusise, “Uli, nowe Wakwe tuli Wangalola?” ⁴¹ Che Yesu wajanjile, “Nkaliji Wangalola, ngankaŵe ni sambi, nambo sambano Wanyamwe nkulitenda, ‘Uweji tukulola,’ yelei ikulosya kuti nli mu sambi.”

10

Che Yesu ali jwakuchinga jwambone

¹ Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga lya ngondolo pangajinjilila pa nnango, nambo akwinjilila kwine, jwelejo ali jwawiyi ni jwakusumula. ² Nambo jwakwinjilila pa nnango, jwelejo ali jwakuchinga ngondolo. ³ Jwakulindilila akumbugulila nnango mundu jo, ni ngondolo sikupilikana liloŵe lya jwakuchinga, nombejo akusiŵilanga ngondolo syakwe jwalijose kwa liina lyakwe ni kusikoposya paasa. ⁴ Amalaga

kusikoposya paasa akusilongolela, nombe ngondolo syo sîkunkuya, pakuwa sikulimanyilila liloŵe lyakwe. ⁵ Ngondolo syo ngasikombola kunkuya jwannendo, nambo sisimmutuche pakuwa ngasikumanyilila liloŵe lyakwe.” ⁶ Che Yesu ûaasalile chitagû cho, nambo wându wo nganaimanyilila chasachile kwasalila. ⁷ Nipele Che Yesu wâwechete sooni, “Ngunsalila isyene, uneji ndili nnango wa kwinjilila ngondolo. ⁸ Wane wose wâwanongolele kwika wâliji wawiyi ni wakusumula, nombe ngondolo syo nganisyapilikanila. ⁹ Uneji ndili nnango, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga kwa kwinjilila kukwangu chakulupuswe, chajinjile ni kukopoka, ni kupata yakulya. ¹⁰ Jwawiyi akwika achisakaga kwiŵa ni kuulaga ni kujonanga. Uneji iiche kuti akole umi wa usyene, wangaukupungula.”

¹¹ “Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Jwakuchinga jwambone akuutyosya umi wakwe kwa ligongo lya ngondolo syakwe. ¹² Jwamasengo jwanganawa jwakuchinga, namose nganawa nsyene ngondolo. Pakugawona masogo gali nkwiķa, akusileka ngondolo ni kuutuka. Nipele masogo gakusikamula ni kusipwilinganya. ¹³ Mundu jo akuutuka pakuwa ali mundu jwamasengo jwa malipilo ni ngondolo ngâwa chindu kukwakwe. ¹⁴ Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Ngusimanyilila ngondolo syangu ni ngondolo syangu sikuumanyilila une, ¹⁵ mpela ila Atati yakuti pakuumanyilila, ni uneji inguti pakwamanyilila Atati. Uneji nguutyosya umi wangu kwa ligongo lya ngondolo. ¹⁶ Sooni

ngwete ngondolo sine syangawâwa sya lichinga li. Nombesyo ngusachilwa kusiichisya, nombesyo sisipilikane lilôwe lyangu ni chikuwe mpingo umo ni jwakuchinga jumo.”

¹⁷ “Atati akuunonyela une ligongo nguutyosya umi wangu kuti mbochele sooni. ¹⁸ Ngapagwa mundu jwakuusumula umi wangu, uneji nguutyosya nansyene. Ngwete ukombole wa kuutyla osya ni ukombole wa kuutola. Yelei ni yatite pakulajisya Atati wângu mbanganye.”

¹⁹ Kwa ligongo lya malôwe ga Che Yesu, Wayahudi wâtindene sooni. ²⁰ Wajinji mwa wêlewo wâtite, “Akwete lisoka, ni sooni jwampugwe! Kwachichi nkumpilikanila?” ²¹ Wandu wâne wâtite, “Mundu jwakamwilwe ni lisoka ngakukombola kuwêcheta yelei. Ana lisoka likukombola kugaugula meeso ga Wandu wângalola?”

Wayahudi akwakana Che Yesu

²² Ku Yelusalemu ko kwaliji ni chindimba chakukumbuchila kujiwika pajika Nyuumba kwa ligongo lya Ambuje. Ni katema ko kaliji katema ka mbepo. ²³ Nombe Che Yesu wâliji nkwendajenda pa Nyuumba ja Akunnungu pansana pa mwenye Che Selemani. ²⁴ Nipele Wayahudi wâasyungwile, ni wâmbusisye, “Ana chintuleche tuli nkuganisya mpaka chakachi? Iwaga mmwe ndi Kilisito Jwakuwombola, ntusalile uchenene.” ²⁵ Che Yesu wâjanjile, “Nansalile, nambo nganimungulupilila. Masengo gingugapanganya kwa ulamusi wa Atati wângu gakulosya kuti une ndili jwelejo. ²⁶ Nambo

ŵanyamwe ngankukulupilila pakuŵa ŵanyamwe nganimma ngondolo syangu.²⁷ Ngondolo syangu sikupilikana liloŵe lyangu. Uneji ngusimanyilila, nombesyo sikuunguya.²⁸ Uneji ngusipa umi wa moŵa gose pangali mbesi, nombesyo ngasiwa ng'o. Ngapagwa mundu jwaliжose juchakombole kuumbokonya.²⁹ Atati ŵangu juŵambele ngondolo syo ali jwankulu kupunda wose, nombe ngapagwa mundu jwaliжose juchakombole kusipokonya mmakono mwa Atati ŵangu.³⁰ Uneji ni Atati ŵangu tuli ŵamo.”

³¹ Nipele Ŵayahudi ŵalokwete sooni maganga kuti ŵaulaje Che Yesu.³² Che Yesu ŵaadilile, “Nannosisyé masengo gambone gamajinji gaŵambele Atati ŵangu kuti nagapanganye. Ana masengo chi gambone mwa gelego gankusaka kumulajila?”³³ Ŵayahudi ŵajanjile, “Ngatukumpónya maganga kwa ligongo lya masengo gambone, nambo kwa ligongo lya kwatukana Akunnungu! Pakuŵa mmwejo ndi mundu pe, nambo nkulitenda Akunnungu.”³⁴ Che Yesu ŵajanjile, “Ilembekwe Mmalajisyo genu kuti, Akunnungu ŵatite, ‘ŵanyamwe ndi achiminungu?’³⁵ Akunnungu ŵaaŵilasile achiminungu aŵala wose ŵaŵasalilwe liloŵe lyao, ni uweji tuimanyi kuti Malembelo ga Akunnungu gakuŵecheta usyene moŵa gose.³⁶ Sambano Atati asagwile ni kunduma pachilambo pa. Kwachichi ŵanyamwe kuusalila, ngwatukana Akunnungu, panguti, uneji ndili Mwana jwa Akunnungu.³⁷ Iŵaga ngangupanganya masengo gaasachile Atati ŵangu nagapanganye, nkangulupilila une.³⁸ Nambo iŵaga ngugapanganya masengo gao,

natamuno munaangulupilile uneji, ngakulupilile masengo gangu. Pelepo chimmanyilile kusyene kuti Atati ali mwangu une ni uneji ndili mwa Atati.” ³⁹ Nipele Ḧalinjile sooni kwakamula Che Yesu, nambo Ḩalikulupwisye ni kutyoka.

⁴⁰ Che Yesu Ḩajawile sooni pesi lusulo lwa Yoldani, kwiuto kuŵabatisyaga che Yohana Ḩandu kula ni kutama kweleko. ⁴¹ Ḩandu Ḩajinji Ḩanjaulile ni kuti, “Che Yohana nganaapanganya chimanyisyo chachili chose. Nambo yose yaisasile che Yohana nkati mundu ju ili isyene.” ⁴² Kweleko Ḩandu Ḩajinji Ḩaakulupilile Che Yesu.

11

Chiwa chi che Lasalo

¹ Mundu jumo jwakuŵilanjikwa che Lasalo juŵatamaga nsinda wa ku Besania Ḩaliji jwakulwala. Che Maliamu ni nlumbugwe che Masa Ḩatamaga nsinda ulaula. ² Che Maliamu ju ni jwejula juŵampakesye mauta ga kununjila Ambuje Che Yesu mmakongolo ni kwasyula ni umbo syakwe. Che Lasalo mpwakwe che Maliamu ni juŵalwalaga. ³ Nipele achalumbugwe Ḩalajisye utenga ku Che Yesu achitiji, “Ambuje, mbusanga gwenu junkunnonyela akulwala!”

⁴ Che Yesu paŵapilikene yeleyo Ḩatite, “Ulwele wo ngaummulaga che Lasalo, nambo ulwele wo ukopochele kwaligongo lya ukulu wa Akunnungu, kuti Mwana jwa Akunnungu apochele ukulu kwa litala lya ulwele wo.”

⁵ Che Yesu Ḩaanonyele che Masa ni che Maliamu pamo ni che Lasalo. ⁶ Che Yesu paŵapilikene kuti

che Lasalo akulwala, wajonjchesye mōwa gane gaŵili ga kutama paŵaliji pala. ⁷ Nipele Ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao, “Tuujile sooni ku Yudea!” ⁸ Ŵakulijiganya ŵao Ŵaasalile, “Jwakwiganya, nganagapite mōwa gamajinji Ŵayahudi Ŵasachile kummulaga ni maganga, kwachichi nkusaka tuujile sooni kweleko?” ⁹ Che Yesu Ŵajanjile, “Ana ngati gapali masaa likumi ni gaŵili ga muusi? Mundu ajendaga muusi ngaakombola kulikuŵala pakuŵa akuliwona lilanguka lya pachilambo chi. ¹⁰ Nambo mundu ajendaga chilo chalikuŵale pakuŵa lilanguka nganilipagwa.” ¹¹ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yeleyo Ŵaasalile, “Mbusanga jwetu che Lasalo agonile, nambo uneji chinyaule kukunjimusya.” ¹² Ŵakulijiganya ŵao Ŵansalile, “Ambuje iŵaga agonile chalame.” ¹³ Che Yesu Ŵaŵechetaga nkati chiwa chi che Lasalo, nambo Ŵakulijiganya ŵao Ŵaganisyaga kuti che Lasalo agonile. ¹⁴ Nipele Che Yesu Ŵaasalile pangasisa kuti, “Che Lasalo ajasiche, ¹⁵ nambo kwa ligongo lyenu ngusengwa, pakuŵa nganima kweleko, kuti ŵanyamwe nkulpilile. Sambano tujaule kwa jwelejo.” ¹⁶ Che Tomasi jwakuŵilanjikwa Maŵila, Ŵaasalile achinjakwe, “Ni uweji tujaule pamo ni Jwakwiganya kuti tukawe pamo nawo!”

Che Yesu ali usyusyo ni umi

¹⁷ Nipele, Che Yesu paŵaiche kweleko, ŵachisimene chiilu chi che Lasalo chili mwilembe kwa mōwa ncheche. ¹⁸ Nsinda wa ku Besania waŵandichile ku Yelusalemu mpela maili siŵili. ¹⁹ Ŵayahudi Ŵajinji Ŵaiche kukwatusya ntima che

Masa ni che Maliamu kwa ligongo lya chiwa cha mpwao.

²⁰ Nipele che Masa paŵapilikene kuti Che Yesu akwika, Wajawile kukwachingamila, nambo che Maliamu w̄asigele pamusi. ²¹ Che Masa w̄aasalile Che Yesu, “Ambuje, nkaliji papapa pepa mpwangu ngakajasiche. ²² Nambo, namuno sambano ngumanyilila kuti chachili chose chichimwaŵende Akunnungu champe.” ²³ Che Yesu w̄ansalile, “Mpweni chasyuche.” ²⁴ Che Masa w̄ajanjile, “Ngumanyilila kuti chachisyuka pa lyuŵa lya mbesi Akunnungu pachiŵasyusye w̄andu.” ²⁵ Che Yesu w̄ansalile, “Uneji ndili usyusyo njungwapa w̄andu umi. Mundu jwakungulupilila uneji atamuno ajasikaga, chakole umi, ²⁶ ni mundu jwalijose jwakutama ni kungulupilila une ngajasika sooni. Uli nkugakulupilila gelego?” ²⁷ Che Masa w̄ansalile Che Yesu, “Elo Ambuje! Ngukulupilila kuti Wālakwe ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu, w̄akwika pa chilambo pano.”

Che Yesu akulila

²⁸ Che Masa paŵaŵechete yeleyo w̄ajinjile nkati ni kwaŵilanga che Maliamu mlumbugwe ni kwasalila chipasipasi, “Jwakwiganya aiche ni sooni akumbilanga.” ²⁹ Nombe che Maliamu paŵapilikene yeleyo w̄ajimwiche kwakwanguya ni kwajaulila Che Yesu. ³⁰ Che Yesu w̄aliji nganajinjile mu nsinda, nambo w̄aliji kulakula kuŵachingamilwe ni che Masa. ³¹ Nipele, W̄ayahudi w̄aŵaliji nkati ali nkwatulasya ntima che Maliamu, paŵambweni che Maliamu ajimwiche

ni pangakaŵa akopweche paasa, ŵaakuiye.
Ŵaganisisye kuti akwaula kumalembe kukulila.

³² Nipele, che Maliamu paŵaiche paŵaliji Che Yesu pala ni paŵambweni Che Yesu, ŵatindiŵele ni kwasalila, “Ambuje, nkaliji papapa pepa mpwangu ngakajasiche!” ³³ Che Yesu paŵambweni che Maliamu ali nkulila, ni Ŵayahudi ŵaŵalongene ni che Maliamu nombe akulila, Che Yesu ŵasupwiche nnope ni kupwa ntima. ³⁴ Nipele ŵausisye, “Ana mummisile kwapi?” Ni ŵansalile, “Ambuje, njise kunnole.” ³⁵ Che Yesu ūalisile. ³⁶ Nipele Ŵayahudi ŵatite, “Nnole yatite pakunnonyela!” ³⁷ Nambo ŷandu ŷane ŵatite, “Iŵaga ŵagalamisye meeso ga jwangalola jula, kwachichi nganakombola kuntenda che Lasalo anajasiche?”

Che Yesu akunsyusya che Lasalo

³⁸ Nipele Che Yesu akuno ali nkusupuka sooni mu ntima mwao, ŵaiche pa lilembe. Lilembe lyene lyaliji mbugu lyaliunichikwe ni liganga. ³⁹ Che Yesu ŵasalile, “Ngalambule liganga lyo!” Che Masa alumbugwe jwajasiche jo, ŵaasalile, “Ambuje, atandite kununga, pakuŵa atemi mwilembe mowâ nccheche!” ⁴⁰ Che Yesu ŵansalile che Masa, “Ana nganinansalila kuti mwakulupililaga chimuuwone ukulu wa Akunnungu?” ⁴¹ Nipele ŵagalambwile liganga lila. Che Yesu ŷalolite kwinani ni ŵatite, “Atati nguntogolela pakuŵa mmwejo nkuumbilikanila. ⁴² None ngumanyilila kuti nkuumbilikanila mowâ gose. Nambo ŷechete yelei ligongo lyao ŷandu ŷasongangene pelepa

ŵa kuti akulupilile kuti mmwejo mundumile une!” ⁴³ Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, ŵaŵilasile kwalilowê lyekulungwa, “Che Lasalo! Nkopoche paasa!” ⁴⁴ Juŵajasiche jo ŵakopweche paasa akuno ali ataŵikwe saanda mmakongolo ni makono ni ku meeso. Che Yesu ŵaasalile ŵandu, “Mummugule, munneche ajaule.”

*Ŵayahudi akwilana kwaaulaga Che Yesu
(Matayo 26:1-5; Maliko 14:1-2; Luka 22:1-2)*

⁴⁵ Nipele Ŵayahudi ŵajinji ŵaŵaiche ku che Maliamu paŵaiweni yaitesile Che Yesu yo, ŵakulupilile. ⁴⁶ Nambo ŵandu ŵane mwa ſelewo ŵajawile kwa Mafalisayo ni kwasalila aila yaitesile Che Yesu. ⁴⁷ Achakulu ūambopesi ni Mafalisayo ūausimanisyé Nkungulu wekulu wa Ŵayahudi, ūaliusisyé, “Tutende chichi? Pakuŵa mundu ju akupanganya imanyisyo yejinji. ⁴⁸ Twannekaga ajendelechele, ŵandu wose chankulupilile, ni achakulu ŷa Chiloma chaiche kukujionanga Nyuumba jetu ja Akunnungu ni ŵandu ūetu ni chilambo chetu.” ⁴⁹ Pelepo jumo jwao jwakuŵilanjikwa che Kayafa, chele chaka cho ŷaliji Jwambopesi Jwankulu, ŵaasalile, “Wanyamwe ngankumanyilila kose! ⁵⁰ Ana ngankuganisyá kuti ikuŵajilwa mundu jumo ŷawile ŵandu wose, kupunda chijonanjikwe chilambo chose?” ⁵¹ Ŧelewo nganaŵecheta yeleyo kwa kusaka kwakwe nsyene, nambo ligongo ŷaliji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho, ŷalondwele kuti Che Yesu chawe kwa ligongo lya ŵandu ŷa chilambo cha Ŵayahudi, ⁵² sooni ngawa

kwa Ḧayahudi pe nambo kuti Ḫasonganganye pamo ḥandu ḥa Akunnungu ḥāwāpwilingene mwinemwine kuti aŵe chindu chimo.

⁵³ Nipele kutandilila lyuŵa lyo achakulu ḥa Ḩayahudi ḥajilene kwaaulaga Che Yesu. ⁵⁴ Kwa yele, Che Yesu nganajendajendaga sooni kwa kulilosya pasikati ja Ḩayahudi, nambo ḥatyosile pelepo, ḥajawile kwiuto kwakuŵandikene ni lipululu, musi waukuŵilanjikwa Eflaimu. Ḫatemi kweleko pamo ni ḥakulijiganya ḥao. ⁵⁵ Lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka ja Ḩayahudi lyawāndichile, ni ḥandu ḥajinji ḥakwesile kwaula ku Yelusalemu kuti aliswejesye kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu, likanaŵe lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka. ⁵⁶ Nipele ḥaliji nkwasosa Che Yesu. Nombewo paŵasongangene pamo pa Nyuumba ja Akunnungu, ḥausyene, “Ana nkuganisya uli? Nkuti ngaaika ku chindimba chi?” ⁵⁷ Achakulu ḥambopesi ni Mafalisayo ḥalajisye kuti iŵaga kwana mundu jwakumanyi kwali Che Yesu, asale kuti ḥaakamule.

12

Che Maliamu akumpakasya Che Yesu mauta gakununjila

(Matayo 26:6-13; Maliko 14:3-9)

¹ Moŵa nsano ni limo likanaŵe lyuŵa lya chindimba cha Pasaka, Che Yesu ḥaiche ku Besania, paŵatamaga che Lasalo, mundu juŵasyuchikwe ni Che Yesu jula. ² Kweleko ḥankolochesye Che Yesu chakulya cha ligulo ni che Masa ḥaliji nkatumichila. Che Lasalo ḥaliji

jumo jwao jwa wêwala wâwatemi pa chakulya pamo ni Che Yesu. ³ Nipele, che Maliamu wâjigele chuupa cha mauta gambone gakununjila ga ntengo wekulungwa gagakolochekwe ni chitela chachikuŵilanjkwa nado, ni kwapakasya Che Yesu mmakongolo mwao ni wagasyusile makongolo ni umbo syakwe. Nyuumba jose janunjile chambone. ⁴ Nambo che Yuda Isikaliote, jumo jwa wakulijiganya wao juchiŵagalauche Che Yesu wâtite, ⁵ “Ana ligongo chi pangagasumisya mauta go kwa ipaande selasini ya feza, ni feza syo kwapa wâkulaga?” ⁶ Wâwechete yeleyo, ngaŵa kuti wâakolelaga chanasa wâkulaga, nambo wâwechete yeleyo kwa ligongo wâlji jwakugosa mbiko. Pakuŵa wâlji jwawiyi wâjiŵaga kutyochela mu mbiko jo.

⁷ Nambo Che Yesu wâtite, “Munansausye jwankongwe ju! Munneche, atesile yelei kwa ligongo lya lyuŵa lya masiko gangu. ⁸ Wâkulaga châwe pamo ni wânyamwe mowâ gose, nambo uneji nguŵa ni wânyamwe mowâ gose.”

Achakulu wâmbopesi akwilana kummulaga che Lasalo

⁹ Wayahudi wâjinji wâpilikene kuti Che Yesu wâlji ku Besania. Nipele, wâiche kweleko ngaŵa kuti kwa ligongo lya kwawona Che Yesu pe, nambo wâsachile kwawona che Lasalo nombe, mundu juwâsyusikwe ni Che Yesu. ¹⁰ Nipele, achakulu wâmbopesi wâjilene kwaulaga che Lasalo nombe, ¹¹ ni kwaligongo lya iyankopochele che Lasalo, Wayahudi wâjinji wâakanile ilongola wao, ni kunkulupilila Che Yesu.

Che Yesu akwinjila ku Yelusalemu kwa sangalala

(Matayo 21:1-11; Maliko 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Malawî jakwe, mpingo wekulungwa wa wându uwaiche kuchindimba cha Pasaka wâpilikene kuti Che Yesu ali mwitala kwika ku Yelusalemu. ¹³ Nipele, wajigele nyambi sya itela ya mitende ni wajawile kukwachingamila, wanyanyisyé achitiji,

“Alapikwe Akunnungu! Akole upile wêlewo wâkwika mu liina lya Ambuje.

Akole upile mwenye jwa ku Isilaeli.”

¹⁴ Che Yesu wampatile mwanambunda, wakwesile mpela iyalembekwe Mmalembelo Gamaswela,

¹⁵ “Munajogope wându wankutama ku Sayuni!

Nnole, Mwenye jwenu akwika,
akwesile mwanambunda!”

¹⁶ Kundanda wakulijiganya wao nganaimanyililaga indu iyatyochela, nambo paŵasyuchile Che Yesu ni kukuswa, pelepo wakulijiganya wagakumbuchile Malembelo ga Akunnungu apala pagasasile yankati wêlewo, ni wându iŵatite pakumpanganyichisya.

¹⁷ Mpingo wa wându wâwaliji pamo ni Che Yesu paŵambilasile che Lasalo kutyochela mwilembe ni kwasyusya, wasalile wându aila indu iyatendekwe. ¹⁸ Nipele, mpingo wa wându ula wajawile kukwachingamila, pakuŵa wose wâpilikene kuti Che Yesu apanganyisyé chimanyisyó cho.

¹⁹ Nipele, Mafalisayo wâwechetesyene jwine ni

jwine achitiji, “Nnole! Ngatukukombola kupanganya chachili chose! Wанду wose ḫa pachilambo akunkuya.”

Ŵagiliki Ŵampepe akusaka kummona Che Yesu

²⁰ Kwaliji ni Ŵagiliki Ŵampepe mwa Wанду ḫaWaiche ku Yelusalemu kukupopela katema ka chindimba cha Pasaka chila. ²¹ Wanyawo ḫajaule che Filipo, juwatyochele musi wa ku Besesaida chilambo cha ku Galilaya ni kwasalila, “Achimwene, tukusaka twawone Che Yesu.” ²² Che Filipo ḫajawile kukwasalila che Andulea, ni wose ḫanaŵaŵili ḫajawile kukwasalila Che Yesu. ²³ Nambo Che Yesu ḫaaajanjile, “Saa jiiche ja Mwana jwa Mundu kukuṣwa! ²⁴ Ngunsalila isyene lusongolo lwa ngano chilusigalile kuŵa lusongolo lwa ngano pe, iŵaga nganilugwa paasi ni kuwa. Nambo lwawaga, lukumela ni kusogosya songolo sine syejinji. ²⁵ Mundu jwakuunonyela umi wakwe, jwelejo chausoyasye, nambo jwakusaka kuutyosya umi wakwe kwa Kilisito mu chilambo chi, jwelejo chaugose mpaka pachapegwe umi wa moŵa gose pangali mbesi. ²⁶ Mundu jwakusaka kuundumichila, anguye, kuti papalipose pachime une ni katumetume jwangu ni pachaawē. Mundu jwalijose jwakuundumichila uneji, Atati ḫangu chamchimbichisyé.

Che Yesu akukunguluchila yankati chiwa chao

²⁷ “Sambano Mbamu jangu jikusupuka, none ana mechete chichi? Ana mechete kuti, ‘Atati ḫangu mungulupusye ni ichitendekwe pa katema ka?’ Ngwamba, chelecho ni chinaichile, mbite

pa katema ka masausyo. ²⁸ Atati, nlikusye liina lyenu.” Pelepo lyapikaniche lilôwe kutyochela kwinani lichitiji, “Nalikusise, ni chinalikusye sooni.”

²⁹ Mpingo wa âwandu âwajimi pelepo âpilikene lilôwe lyo ni âwane mwa âwelewo âwatite kwalliji ni kulindima ni âwane âwatite, “Katumetume jwa kwinani âwêchete nawo!” ³⁰ Nambo Che Yesu âwasalile, “Lilôwe limwalipikene nganiliâ kwa ligongo lyangu une, nambo kwa ligongo lyenu. ³¹ Keleka kali katema ka kwallamula âwandu âa chilambo chi, sambano Shetani jwakutawala pa chilambo chi chaŵinjikwe. ³² Nambo une pachinyakulikwe pachilambo, wose chinautile kukwangu.” ³³ Kwa kuŵecheta yeleyo âwalosilye chiwa chachi chichawe.

³⁴ Mpingo wa âwandu ula wajanjile, “Uweji tupilikene Mmalajisyo getu kuti Kilisito chatame moâa gose pangali mbesi. Mmwe nkuti uli, Mwana jwa Mundu âwajilwe kunyakulwa? Ana aju Mwana jwa Mundu ju ali âaani?” ³⁵ Che Yesu âaajanjile, “Lilanguka lili pamo ni ânyamwe kwa moâa kanandi. Njendeje katema lilanguka lyo lili lipali kuti chinansimane chipi, pakuâa jwakwenda mu chipi ngakukumanyilila kwakwaula. ³⁶ Katema nli nkewete lilanguka lyo nkulupilile lilanguka lyo mmeje âwandu âa lilanguka.” Paâamasile kuŵecheta yeleyo Che Yesu âwatyosile ni kulisisa.

Âwayahudi akukananga kwakulupilila Che Yesu

³⁷ Namuno Che Yesu âwaitendekenyi imanyisyo yo mmbujo mwao, nambo ânyawo

nganiŵakulupilila. ³⁸ Nipele maloŵe gaŵaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya gamaliile paŵatite,

“Ambuje, ana ŵaani ŵaukulupilile utenga wetu?
Ni machili ga Ambuje gawoneche kwa ŵaani?”

³⁹ Nambo nganakombola kukulupilila, pakuŵa che Isaya ŵasasile sooni kuti,

⁴⁰ “Akunnungu ŵaatatesye meeso gao,
kuti akalola ni meeso gao,
sooni nalyungesye lunda lwao
kuti akaimanyilila ni lunda lwao,
akapitikwisye mitima jao
kuti nalameye.”

⁴¹ Che Isaya ŵaŵechete yeleyo pakuŵa ŵauweni ukulu u Che Yesu ni kunkunguluchila ngani syao.

⁴² Natamuno yeleyo, achakulu ŵajinji ŵa ŵayahudi ŵaakulupilile Che Yesu. Nambo kwa ligongo lya kwajogopa Mafalisayo, nganajitichisyu kwakulilosya kuti akaawîngia mu nyuumba jakupopelela. ⁴³ Pakuŵa yanonyele kulapikwa ni ŵandu kupunda kulapikwa ni Akunnungu.

Liloŵe lyakwe Che Yesu chilyalamule ŵandu

⁴⁴ Nipele, Che Yesu ŵanyanyisye achitiji, “Mundu jwakungulupilila une, ngakungulupilila une pe, nambo akwakulupilila iyoyo ſewala ūandumile une. ⁴⁵ Jwakumona une akwawona iyoyo ſewala ūandumile une. ⁴⁶ Uneji iiche pachilambo meje lilanguka kuti ūanawose ūakungulupilila une akatama mu chipi. ⁴⁷ Mundu jwakugapilikana maloŵe gangu nambo ngakugakamulisyu, uneji ngâwa juchinanlamule.

Nguniika kukwalamula wāndu wā pachilambo nambo iiche kukwakulupusya. ⁴⁸ Jwakungana une ni kugakana malōwē gangu jwelejo akwete jwakwalamula. Liloŵe limechete lila chilyalamule pa lyuŵa lya mbesi. ⁴⁹ Nganiŵecheta kwa malamulo gangu nansyene, nambo Atati wāngu wāndumile ŵelewo ni wānajisyé chakuŵecheta ni chakwasalila wāndu. ⁵⁰ Ni uneji ngumanyillila kuti malamulo gakwe gakwikanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi. Nipele uneji nguŵecheta agala pe gaŵanajisyé Atati wāngu kuti nagaŵechete.”

13

Che Yesu akwakunda makongolo wākulijiganya wāo

¹ Lyaliji likanaŵe lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka. Che Yesu achimanyililaga kuti katema kao kakutyoka pachilambo chino ni kwaula kwa Atati wāo kaiche. Moŵa gose wānonyele wāndu wāo wāali pachilambo, elo, wānonyele kwa unonyelo wangali mbesi!

² Nipele Che Yesu ni wākulijiganya wāo wātemi achilyaga chakulya cha ligulo. Jwakulinga wāmasile kwajinjila che Yuda, mwana ju che Simoni Isikaliote ni kwapa nganisyo sya kwagalauka Che Yesu. ³ Che Yesu wāimanyi kuti Atati wāo aŵisile indu yose paasi pa ulamusi wakwe, ni kuti nsyene wātyosile kwa Akunnungu ni akuuja kwa Akunnungu. ⁴ Nipele, wātyosile pachakulya pala, wāwusile likoti lyakwe ni kuŵika pambali, wājigele chitambaa ni kulitaŵa mchiunu.

⁵ Nipele watechile meesi mu nkambo wa mwana ni kutanda kwakunda makongolo wakulijiganya wao ni kwasyula ni chitambaa chiwalitawile mchiunu chila. ⁶ Paŵaiche ku che Simoni Petulo, jwelejo wammusise Che Yesu, “Ambuje, ana mmwe nkusaka kuungunda makongolo gangu?”

⁷ Che Yesu wajanjile, “Ngankuchimanya chingupanganya sambano, nambo chinchimanye kanyuma.”

⁸ Che Petulo wansalile Che Yesu, “Mmwe ngamungunda makongolo gangu kose.” Che Yesu wajanjile, “Iwaga ngangugakunda makongolo genu, mmwejo ngamma jwakulijiganya jwangu.”

⁹ Che Simoni Petulo wanjanjile, “Ambuje, mungunde, ngâwa makongolo pe, nambo ni makono gangu ni ntwe wangu nombe nawo.”

¹⁰ Che Yesu wansalile, “Jwanjoje amasile kusalala, akusachilwa kulikunda mmakongolo pe. Wanyamwe nsalele, ikaŵe mundu jumo pe.”

¹¹ Che Yesu wammanyilile ajula juchiŵagalauche, kwa ligongo lyo wâtite, “Wanyamwe nsalele, ikaŵe mundu jumo pe.”

¹² Paŵamalisise kwakunda makongolo gao, wawasile likoti lyakwe, wâtemi sooni ni kwausya, “Ana nchimanyi chele chindesile kukwenu cho? ¹³ Wanyamwe nkuumilanga une Jwakwiganya ni Ambuje, nkuŵecheta uchenene, pakuŵa yeleyo ni indite pakuŵa. ¹⁴ Nipele iŵaga uneji jundi Ambuje ni Jwakwiganya, nankundile makongolo genu ni wanyamwe nkuŵajilwa nkundane makongolo jwine ni jwine. ¹⁵ Nampele chitagú chi, kuti ni wanyamwe

mpanganyeje iyoyo mpela inampanganyichisyé wanyamwe.¹⁶ Ngunsalila isyene, ngapagwa kapolo jwakumpunda mmbujegwe, atamuno ngapagwa jwakutumichila jwakumpunda jwantumile.¹⁷ Nipele iŵaga ngamanyi gelego, chinkole upile iŵaga chingatende.”

¹⁸ “Ginguŵecheta ga ngaŵa kwa wanyamwe wanawose. Uneji ngwamanyilila yatile pakuŵa wanawose unasagwile wala. Nambo gakusachilwa gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, ‘Mundu jwakulya chakulya pamo ni uneji amujilile nkusa.’¹⁹ Uneji nansalile gelega sambano gakanawé kopochela, kuti pachigakopochele po nkulupilile kuti, ‘Uneji ndili jwelejo.’²⁰ Ngunsalila isyene, mundu jwalijose juchampochele junguntuma, jwelejo akumbochela ni une, ni mundu jwakumbochela uneji akumpochela jwele jwandumile une.”

*Che Yesu akunlondola mundu juchangalauche
(Matayo 26:20-25; Maliko 14:17-21; Luka 22:21-23)*

²¹ Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yeleyo wāsupwiche nnope mmbumu jao, wāŵechete pangasisa kuti, “Ngunsalila isyene, jumo jwenu chang’alauche!”

²² Wākulijiganya wāo wālolegene anakombole kwimanyilila kuti wāgambaga wāani.²³ Jumo jwa wākulijiganya wāo juŵanonyelwe nnope ni Che Yesu, wātemi pachiŵandi ni Che Yesu.²⁴ Nipele che Simoni Petulo wānkupilile jwakulijiganya jula kunsalila, “Mwausye ana akwagamba wāani?”

²⁵ Jwakulijiganya jo âwammandichile nnope Che Yesu ni kwausya, “Ambuje ana âwaani nkwegamba?”

²⁶ Che Yesu âwajanjile, “Jwelejo ni ajula juchinampambile chipande cha nkate ni kwapa.” Nipele âwajigele chipande cha nkate, ni kupamba mu mbaale, âwampele che Yuda mwana ju che Simoni Isikaliote.

²⁷ Che

Yuda napochelape chipande cho, âwajinjilwe ni Shetani. Nipele Che Yesu âwansalile, “Chinkusaka kuchipanganya, nchipanganye chitema pe!”

²⁸ Nambo ngapagwa mundu jwalijose mwa aâwala âwâwatemi pachakulya pala juwaimanyilile ligongo lya kwasalila yeleyo.

²⁹ Pakuâwa che Yuda âwali jwakugosa mbiko, âwakulijiganya âwane âwaganisisye

kuti Che Yesu âwaasalile che Yuda kuti ajaule akasume indu yaikusachilwa ku chindimba cha Pasaka, pane âwaasalile kuti akapeleganye chachili chose kwa âwakulaga.

³⁰ Nipele, che Yuda napochelape chipande cha nkate chila, âwakopweche paasa. Ni kele katema ko kaliji chilo.

Malajisyo ga sambano

³¹ Che Yuda paâwakopweche, Che Yesu âwatite, “Sambano Mwana jwa Mundu apatile ukulu, ni Akunnungu nombe apatile ukulu mwa jwelejo.

³² Iwaga ukulu wa Akunnungu uwunukwiche kwa litala lya Mwana jwa Mundu, nipele Akunnungu asyene chauunukule ukulu wa Mwana jwa Mundu, nombewo chiwâkusye chitema pe.”

³³ “Achiwanangu, ndili ni âwanyamwe kwa moâwa

kanandi pe. Chimuusose, nambo sambano ngunsalila aila inaasalile achakulu ûa Wayahudi kuti, ‘Kungwaula wanyamwe ngankombolanga kwika!’³⁴ Malajisyo ga sambano ngumpanga gati nnonyelane jwine ni jwine. Mpela indite pakunnonyela wanyamwe, kwanti iyoyo peyo nnonyelane jwine ni jwine.³⁵ Mwanonyelanaga jwine ni jwine, wandumu wanawose chachimanyilila kuti wanyamwe ndi Wakulijiganya Wangu.”

*Che Yesu akulondola kuti chakanikwe ni che Petulo
(Matayo 26:31-35; Maliko 14:27-31; Luka 22:31-34)*

³⁶ Che Simoni Petulo wambusise Che Yesu, “Ana Ambuje nkwendwa kwapi?” Ni Che Yesu wajanjile, “Kungwaula sambano ngankombola kuunguya, nambo chimuunguye kanyuma.”

³⁷ Che Petulo wansalile, “Ambuje, ligongo chi lichilepele kunkuya sambano? Ndili chile kuwa kwa ligongo lyenu!”

³⁸ Che Yesu wajanjile, “Ana isyene ndi chile kuwa kwa ligongo lyangu une? Isyene ngunsalila, jikanaŵe kutongola tambala chimuungane katatu!”

14

Che Yesu ali litala lya kwaula kwa Atati

¹ Che Yesu waasalile, “Nkapotekwa mmitima jenu. Mwakulupilile Akunnungu ni mungulupilile une wakwe.”² Ku nyumba ja Atati kwana yuumba yejinji, ngaikawé yeleyo, ngansalile. Sambano ngwaula kukunkolochesya

liuto. ³ Najaaulaga ni kunkolochesya liuto, chingauje ni kunjigala, kuti pandili une, ni Wanyamwe mbe pelepo. ⁴ Kungwaula ko nkulimanyilila litala lyakwe.”

⁵ Che Tomasi Wambusise, “Ambuje, ngatukumanyilila kunkwaula ko, ana tutukombole chinauli kulimanyilila litala lyakwe?” ⁶ Che Yesu Wanjanjile, “Uneji ndili litala ni usyene ni umi usyene. Ngapagwa mundu jwakwaula kwa Atati pangapitila kwa uneji. ⁷ Iwaga nkuumanyilila uneji, Atati Wangu nombe mwamanyi. Chitandile sambano, mwamanyi, ni sooni mwaweni.”

⁸ Che Filipo Wansalile, “Ambuje, ntulosye Atati, chelecho ni chitukuchisaka.” ⁹ Che Yesu Wansalile, “Che Filipo, ndemi ni Wanyamwe moŵa gose ga, ngunnaŵe kuumanyilila? Mundu jwalijose jwamweni une, Waweni Atati. Ana kwachichi nkuti, ‘Ntulosye Atati?’ ¹⁰ Ana ngankukulupilila kuti uneji ndili mwa Atati, nombe Atati ali mwa uneji? Gelega malowē gingunsalila ga nganguŵecheta kwa ulamusi wangu nansyene, nambo Atati Wakutama mwangu une akupanganya masengo gao. ¹¹ Nkusachilwa kukulupilila pinguti, uneji ndili mwa Atati nombe Atati ali mwa uneji. Naga ngaŵa yele, nkulupilile kwa ligongo lya masengo gingugapanganya go. ¹² Ngunsalila isyene, jwakungulupilila uneji chagapanganye masengo gingugapanganya une. Elo, chagapanganye namose masengo gamakulungwa kupunda agaga, ligongo uneji ngwaula kwa Atati. ¹³ Ni Wanyamwe mwaŵendaga chachilichose mu liina

lyangu chinampanganyichisyé, kuti Atati apate ukulu kwa litala lya Mwana. ¹⁴ Mwamendaga chachilichose kwa ukombole wa liina lyangu, chinampanganyichisyé.

Che Yesu akusala kuti chiŵape Mbamu jwa Akunnungu

¹⁵ “Mwanonyelaga uneji, chingajitichisyé malajisyo gangu. ¹⁶ Uneji chinaachondelele Atati nombewo chachimpanga Nkamusí jwine, jwelejo chatame ni wanyamwe mowá gose pangali mbesi. ¹⁷ Jwelejo ni Mbamu jwa Akunnungu jwakutusalila nganisyá usyene nkati Akunnungu. Wandu wá pachilambo pano ngaakombola kumpochela jwelejo pakuwá ngakukombola kumbona atamuno kummanyilila. Nambo wanyamwe nkummanyilila ligongo akutama ni wanyamwe ni sooni ali nkati mwenu.

¹⁸ “Pachindyoche nginanneka jika mpela wandu wakulekwa, nambo chinjiika sooni kukwenu. ¹⁹ Gasigele mowá kanandi wandu wá pachilambo pano ngaawona uneji sooni, nambo wanyamwe chimuuuwone. Pakuwá uneji ngwete umi, nombe wanyamwe chinkole umi. ²⁰ Lyuwa lyo pachiliiche chinchinnyilila kuti uneji ndili mwa Atati wangu, nombe wanyamwe ndi mwangu une, ni uneji ndili mwa wanyamwe. ²¹ Jwapochele malajisyo gangu ni kugatendekanya, jwelejo ni jwakuunonyela une. Nombe jwakuunonyela une chanonyelwe ni Atati wangu ni uneji chinjinnonyela ni kulimanyukusya kwa jwelejo.”

²² Che Yuda, jwanganaŵa Isikaliote, ŵausisyé, “Ambuje, ana chiikomboleche chinauli nlimanyisye kukwetu pe ni ngáwa kwa ŵandu ŷa chilambo chose?” ²³ Che Yesu ŷanjanjile, “Mundu jwali-jose anonyelaga une chagakamulisye majiganyo gangu, ni Atati ŷangu chanonyelwe ni mundu jo, une ni Atati ŷangu chituiche kukuŵika ndamo kukwakwe. ²⁴ Mundu jwangakuunonyela une ngakugajitichisya majiganyo gangu. Majiganyo ginkugapilikana go ngáwa gangu, nambo gakutyo-chela kwa Atati ŷandumile.

²⁵ “Ayiyi nansalile ndili chiŵela pamo ni ŷanyamwe, ²⁶ nambo nkamusí jo, jwelejo Mbamu jwa Akunnungu juchalajiswe ni Atati ŷangu kwa liina lyangu, chachinjiganya indu yose ni kunkumbusya yose inansalile.”

²⁷ “Ngunlechelanga chitendeweles, chiten-deweles changu ngumpanga. Ngangumpanga ŷanyamwe mpela ila ŷandu ŷa pachilambo iyakuti pakupanganya. Nkapotekwa mmitima jenu, natamuno nkajogopa. ²⁸ Ana ngati mwapilikene njinsalilaga kuti, ‘Ngwaula, nipele chinjimmujilila.’ Nkaanonyele nkasangalele ligongo ngwaula kwa Atati ŷangu, pakuŵa ŷelewo ali ŷakulungwa kumbunda une. ²⁹ Nansalile gelega sambano gakanawé kopochela, kuti pachigakopochela po nkulupilile. ³⁰ Nguuŵecheta sooni malowé gamajinji ni ŷanyamwe, pakuŵa Shetani, chilongola jwa chilambo chi akwika. Nambo nganakola machili kukwangu, ³¹ nambo ŷandu ŷa pachilambo amanyilile kuti ngwanonyela Atati. Kwa ligongo lyo

ngupanganya yailiyose mpela Atati iwatite pakuulajisya. Njimanje tutyoche pelepa!

15

Che Yesu ali Msabibu Usyenesyene

¹ “Uneji ndili chitela chisyenesyene cha msabibu, ni Atati Wangu ali jwakulima. ² Lujambi lwaluli lose lwaluli mwangu une lwangalukusogola akulutyosya ni lujambi lwaluli lose lwalukusogola akulupogolela kuti lupunde kusogola. ³ Wanyamwe mmasile kuwa wasalele kwa ligongo lyá majiganyo gangu ginansalile. ⁴ Ntame nkati mwangu, ni uneji chindame nkati mwenu. Mpela ila lujambi ngalukombola kusogola isogosi iwa ga nganilusigala pa msabibu usyene, iyoyo peyo ni wanyamwe iwa ga ngankutama munkati mwangu chinnepele kusogola isogosi.

⁵ “Uneji ndili mpela chitela cha msabibu ni wanyamwe ndi nyambi. Jwakutama mwa uneji, ni uneji mwa jwelejo, jwelejo chasogole isogosi yejinji, pakuwa wanyamwe jikape ngankukombola kupanganya chachili chose. ⁶ Mundu jwalijose iwa ga ngakutama mwa uneji akulandana ni lujambi lwalujasikwe kwakutalichila ni kuumula. Syele nyambi sikukumbikwa ni kutinisya pa mooto ni kutinika. ⁷ Mwatamaga mwa uneji ni malowé gangu gatamaga nkati mwenu, mmende chachili chose chinkuchisaka ni wanyamwe chimpegwe. ⁸ Mwasogolaga isogosi yejinji, Atati Wangu chakuswe ni wanyamwe chimme wakulijiganya Wangu. ⁹ Uneji nannonyele wanyamwe mpela ila Atati Wangu iwanonyele une. Ntameje

mu unonyelo wangu. ¹⁰ Mwagakamulichisyaga malajisyo gangu chintame mu unonyelo wangu, mpela ila indite pakugakamulichisyga malajisyo ga Atati wangu ni kutama mu unonyelo wao.

¹¹ “Nansalile yelei yose kuti usangalale wangu utame nkati mwenu, ni usangalale wenu upunde.

¹² Alili lili lilajisyo lyangu: Nnonyelane jwine ni jwine mpela indite pakunnonyela wanyamwe.

¹³ Ngapangwa unonyelo wauli wekulungwa kuupunda unonyelo wa mundu jwakuutyosya umi wakwe kwa ligongo lya achambusanga wao. ¹⁴ Wanyamwe ndi achambusanga wangu mwatendaga chele chingunnajisya.

¹⁵ Uneji ngangummilanga sooni wakutumichila, pakuwa jwakutumichila ngakuchimanyilla chakupanganya mmbujegwe. Nambo uneji nammilasile wanyamwe achambusanga wangu, pakuwa nammanyisye yose inaipilikene kutyochela kwa Atati wangu. ¹⁶ Wanyamwe nganimuusagula uneji, nambo uneji nansagwile wanyamwe ni kuntuma njaule nkasogole isogosi yejinji yaani ipanganyo yambone, ichitame mowa gose, nipele chachili chose chachimwawende Atati wangu kwa liina lyangu chimpegwe. ¹⁷ Nipele, lilajisyo lyangu kukwenu lili ali, nnonyelane jwine ni jwine.

Wandu wa pachilambo akwachima wakulijiganya

¹⁸ “Iwaga Wandu wa pachilambo pano akunchima wanyamwe, mmanyilile kuti akanawe kunchima wanyamwe, Wanjimile uneji kaje. ¹⁹ Nkaliji Wandu wa pachilambo, Wandu akunnonyela wanyamwe mpela

achinjao. Wanyamwe nganimma Wandu wa pachilambo, nambo une nansagwile Wanyamwe pasikati ja Wandu wa pachilambo. Kwa ligongo lyo Wandu wa pachilambo akunchima Wanyamwe. ²⁰ Nkumbuchile inansalile yo cuti, 'Jwakutumichila nganaŵa jwankulungwa kumpunda mmbujegwe.' Iwaga walagesye uneji, ni Wanyamwe nombe chanlagasye, agakamulichisyaga majiganyo gangu, ni majiganyo genu chagakamulisye. ²¹ Nambo champanganyichisyе Wanyamwe yeleyo yose pakuwa Wanyamwe ndi Wandu Wangu, ligongo ngakwamanyilila welewo Wandumile une. ²² Ngungaiche ni kuŵecheta nawo, ngakaŵe ni sambi, nambo sambano ngakukombola kulichenjela cuti nganakola sambi. ²³ Jwakunjima une, akwachima Atati Wangu nombe. ²⁴ Ngangapanganye kukwao masengo ganganapanganye jwine, ngaakakole sambi, nambo sambano aiweni yakusimonjeka indesile, ali chiŵela kutuchima une ni Atati Wangu. ²⁵ Nambo itendekwe yele cuti gamalile maloŵe gagalembekwe Mmalajisyo gao gagakuti, 'Wanjimile pangali ligongo.'

²⁶ "Chinantume nkamusi kutyochela kwa Atati Wangu, jwele ali Mbamu jwa Akunnungu, juchasale usyene nkati Akunnungu. Chinantume kukwenu kutyochela kwa Atati cuti ansalile usyene nkati uneji. ²⁷ Ni Wanyamwe nombe chimwasalile Wandu nkati une pakuwa ntemi pamo ni une chitandile kundanda.

16

¹ “Nansalile yelei kuti nkaleka kukulupilila kwenu. ² Wandu chamminje wanyamwe mmajumba gao gakupopelela. Sooni chikaiche katema kanti jwalijose juchambulaje pasikati ja wanyamwe chaganisyé kuti akwatyosyesya Akunnungu mbopesi. ³ Chantende yeleyo pakuwa ngakwamanyilila Atati natamuno ngakuumanyilila uneji. ⁴ Nambo, nansalile yelei kuti pachikaiche katema ka kukopochela nkumbuchile kuti nansalile.

Masengo ga Mbumujwa Akunnungu

“Nganinansalila yelei kutyochela kundanda pakuwa naliji pamo ni wanyamwe. ⁵ Nambo sambano ngwaula kwa wandumile une wala, ni ngapagwa namuno jumo jwenu jwakumusya kuti, ‘Nkwaula kwapi?’ ⁶ Pakuwá nansalile yelei nsupwiche mmitima jenu. ⁷ Nambo ngunsalila isyene, kwa liwamba lyenu mmbaya uneji nyaule, pakuwa iwgaga ngunyaula, nkamusi jo ngaika kukwenu. Nambo najaulaga, chingantume kukwenu. ⁸ Nombewo pachaiche, chachamanyisya Wandu wa pachilambo chi kuti ngakuumanyilila usyene nkati sambi ni nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu ni nkati Wandu kulamulikwa ni Akunnungu. ⁹ Ngakuumanyilila usyene nkati sambi ligongo nganangulupilila une. ¹⁰ Ngakuumanyilila usyene nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ligongo ngwaula kwa Atati Wangu ni wanyamwe ngamuuwona sooni. ¹¹ Ngakuumanyilila usyene nkati Wandu

kulamulikwa ni Akunnungu, ligongo Shetani jwakutawala chilambo chi amasile kulamulikwa.

¹² “Ngwete yejinji yakunsalila, nambo sambano chinnepele kwipililila. ¹³ Nambo pachaiche Mbamu jwa Akunnungu juchansalile usyene nkati Akunnungu, chachinlongosya mu usyene wose. Ngaasala kwa ulamusi wakwe nsyene nambo chachisala ichaipilikane kutyochela kwa Atati ni kummanyisya ichiiche. ¹⁴ Welewo changusye une ligongo chachinsalila yeila ichinansalile une. ¹⁵ Yose yalinayo Atati ïwangu ili yangu une, kwa ligongo lyo sasile kuti Mbamu jo chachinsalila ichinaassalile une.

Kusupuka ni kusangalala

¹⁶ “Gasigele mowa kanandi ni wanyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala mowa kanandi, chimuuwone sooni!” ¹⁷ Pelepo wakulijiganya wao wampepe wausyene, “Malumbo gakwe chichi pakutusalila, ‘Gasigele mowa kanandi ni wanyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala mowa kanandi, chimuuwone sooni?’ Ni sooni watite, ‘Pakuwa ngwaula kwa Atati ïwangu!’ ” ¹⁸ Nipele, wajendelechele kuusyana, “Ana malumbo gakwe chichi pakuwetcheta, ‘Gasigele mowa kanandi?’ Ngatukuchimanyilila chakuchigamba cho.” ¹⁹ Che Yesu waimanyi kuti wakulijiganya wao wasachile kwausya yankati yeleyo, nipele waasalile, “Ana nkuusyana nkati yeila imechete kuti, ‘Gasigele mowa kanandi ni wanyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala mowa kanandi, chimuuwone sooni?’ ” ²⁰ Ngunsalila isyene, wanyamwe chinlile ni kulila kwa malumbo,

nambo wāndu wā pachilambo pano chasangalale. Wanyamwe chinsupuche nambo kusupuka kwenu chikugalauche kusangalala. ²¹ Katema ka kuligopola jwankongwe chikwasimana chilungusi ligongo katema kakwe ka kupeteka kaiche, nambo aligopolaga mwanache ngakukumbuchilila kupeteka kula, nambo akusangalala pakuwā apagwile mwanache mchilambo. ²² Nombe Wanyamwe sambano nkusupuka, nambo pachinambone sooni chinsangalale mmitima jenu ni sangalala jo ngapagwa jwalijose juchakombole kujityosya kukwenu.

²³ “Lyele lyuwa lyo ngamuusya chachili chose. Ngunsalila isyene, chachili chose chachimwaŵende Atati champe kwa liina lyangu. ²⁴ Natamuno sambano nganimmende chachili chose kwa liina lyangu. Mmende ni Wanyamwe chinchipata kuti sangalale jenu jimalile.

Che Yesu achipundile chilambo

²⁵ “Nansalile gelega kwa itagu. Nambo chijiiche ndawī jati ngamecheta ni Wanyamwe sooni kwa itagu, nambo chinansalile pangasisa yankati Atati. ²⁶ Lyuwa lyo chinchiŵenda kwa liina lyangu, ni ngangunsalila kuti chisachilwe kummendela kwa Atati, ²⁷ pakuwā Atati asyene akunnonyela wanyamwe. Akunnonyela wanyamwe ligongo wanyamwe muunonyele uneji, ni kukulupilila kuti uneji natyochele kwa Akunnungu. ²⁸ Uneji natyochele kwa Atati, ni kwika pachilambo, ni sambano nguchileka chilambo ni kuuja kwa Atati.”

²⁹ Nipele ḫakulijiganya ḫao ᷁aasalile, “Nnole sambano nku᷁echeta pangasisa, nganku᷁echeta kwa itagu. ³⁰ Sambano tuimanyi kuti mmwe nkui manyilila yose ni ngapagwa ligongo lya mundu jwaliyose kummusya, chelecho ni chachikututenda tukulupiliile kuti nkopochele kwa Akunnungu.” ³¹ Che Yesu ḫajanjile, “Ana sambano nkukulupilila? ³² Nnole lyu᷁wa likwika, sooni liiche lyati chimpwilingane jwaliyose kumangwakwe, ni kuuneka jika. Nambo uneji ngu᷁wa jika, paku᷁wa Atati ali pamo ni une. ³³ Nansalile gelega kuti nlumbikane ni uneji ni kukola chitendewe. Mchilambo chinsauche, nambo muusimane ntima! Uneji nachipundile chilambo!”

17

Che Yesu akwapopelela ḫakulijiganya ḫao

¹ Che Yesu pa᷁amasile ku᷁echeta yeleyo, ḫalolite kwinani ni kuti, “Atati, katema kaiche. Mwape ukulu Mwana gwenu kuti Mwana gwenu nombe ampe ukulu. ² Paku᷁wa mwapele Mwana gwenu ulamusi pa ḫandu wose kuti ḫandu wose umwapele ḫape umi wa mōwa gose pangali mbesi. ³ Ni umi wa mōwa gose pangali mbesi wo ni au, ḫandu ammanyilile mmwe ḫandi Akunnungu ḫamope ḫa usyene, ni kwamanya Che Yesu Kilisito umwatumile. ⁴ Uneji jwammale kunkusya pachilambo kwa kumalisya masengo gamwambele kuti nagapanganye. ⁵ Atati ḫangu, sambano mumbe ukulu paujo penu, ukulu ulaula unakwete pamo nomwe, chikana᷁we gumbikwa chilambo.

6 “Nantesile mmanyiche ni wāndu umwambele pachilambo wāla. Wānyawo wāliji wānu ni mwambele uneji kuti aŵe wāngu, nombewo alijitichisyē liloŵe lyenu. **7** Sambano wānyawo akumanyilila kuti yose imwambele uneji ityosile kukwenu. **8** Pakuŵa maloŵe gamwambele uneji napele wānyawo, ni wānyawo akugakulupilla maloŵe go. Akumanyilila kwa isyene kuti natyochele kukwenu, ni sooni ajitichisyē kuti mmwe ni jumwandumile une.

9 “Ngwapopelela wānyawo. Ngangwapopelela wāndu wose wā pachilambo, nambo wēle umwambele wo pakuŵa ali wānu. **10** Wose ungwete ali wānu, ni wānu ali wāngu, ni ukulu wāngu uwoneche kwa litala lya wēle umwambele wo. **11** Ni sambano ngwika kukwenu, uneji nguuŵa sooni pachilambo, nambo aŵāŵa alinji pachilambo. Atati wāngu wāswela mwagose kwa machili ga liina lyenu limumbele, kuti aŵe wāmo mpela une ni mmwe ituli wāmo. **12** Panaliji pamo nawo, une naagosile kwa machili ga liina lyenu limumbele, naagosile ni ngapagwa mundu jwalijose jwasochele ikaŵe ajula juŵasagulikwe kujonasika, kuti Malembelo ga Akunnungu gamalile. **13** Nambo sambano ngwika kukwenu, nguŵecheta gelega pachilambo kuti wānyawo agumbale kusengwa kwangu mmitima jao. **14** Une napele liloŵe lyenu, ni wāndu wā pachilambo wāachimile wānyawo pakuŵa wānyawo nganaŵa wā pachilambo, mpela ila uneji nganima jwa pachilambo. **15** Nganguŵenda kuti mmwe mwatyosye mchilambo, nambo ngupopela

mwagose ni Shetani jwaali jwangalumbana.

¹⁶ Wanyawo nganaŵa ūa pachilambo pano, uneji nombe nganiŵa jwa pachilambo. ¹⁷ Mwatende aŵe Wandu Wenu Waswela kwa litala lya usyene, liloŵe lyenu lili usyene. ¹⁸ Mpela ila imwatite pakunduma une mchilambo, ni une nombe natumile ūelewo mchilambo. ¹⁹ Une ngulityosya nansyene kwaligongo lyao, kuti nombewo alityosye kusyene kukwenu.

²⁰ “Ngangwapopelela Wanyawo pe, nambo ngwapopelela nombe Wandu wose Wachangulupilile kwaligongo lya majiganyo gao. ²¹ Ngupopela kuti wose aŵe chindu chimo. Atati, ngupopela kuti atame nkati mwetu mpela ila mmwe inkuti kutama nkati mwangu, noneji inguti kutama nkati mwenu. Ngupopela aŵe chindu chimo kuti Wandu ūa pachilambo akulupilile kuti mmwe ni jumundumile une. ²² Noneji naapele ukulu ulaula umwambele uneji, kuti aŵeje Wamo mpela ila uweji ituli Wamo. ²³ Uneji ndame mwa Wanyawo nombe mmwe mwa uneji. Atendekwe kuŵa Wamo, ni Wandu wose ūa pachilambo amanyilile kuti mmwe ni jumwandumile ni kuti nkwanonyela ūelewo mpela inkuti pakunonyela uneji.

²⁴ “Atati, wose umumbele ngusaka aŵeje pamo ni uneji pepala pandili une kuti aulole ukulu wangu, ukulu umumbele ligongo mwanonyele uneji chilambo chikanigumbikwe. ²⁵ Atati Wambone, namuno Wandu ūa pachilambo ngakummanya nambo uneji nammanyi. Ūelewo nombe akumanyilila kuti mmwe mwandumile

une. ²⁶ Nantesile mmanyiche kukwao, nombe chimbundisyé kutenda yeleyo kuti unonyelo undi nawo kukwangu u e mwa  anyawo, ni uneji meje mwa  anyawo.”

18

Che Yesu akukamulwa

(*Matayo 26:47-56; Maliko 14:43-50; Luka 22:47-53*)

¹ Che Yesu pa amasile kupopela,  ajombweche kasulo ka Keduloni pamo ni  akulijiganya  ao. Pelepo paliji ni ngunda wa mwana, nombe Che Yesu  ajinjile mwelemo pamo ni  akulijiganya  ao. ² Che Yuda, ajula ju angalawiche Che Yesu,  apamanyilile pelepo ligongo ka ili ka ili Che Yesu  asimene ni  akulijiganya  ao kweleko. ³ Nipele che Yuda  ajawile ku wele ngunda wo,  ajawile pamo ni mpingo wa  angondo  a Chiloma ni  akulindilila Nyumba ja Akunnungu  alajiswe ni achakulu  ambopesi ni Mafalisayo, ali ajigele ibatali ni mimuli ni yakumenyanila. ⁴ Che Yesu, akuno achimanyililaga ichiyasimane yose,  ajaulile ni  ausisyé, “Ana nkwasosa  ani?” ⁵ Nombewo  ajanjile, “Che Yesu jwa ku Nasaleti!” Che Yesu  asalile, “Ndili une.” Che Yuda ju angalawiche jula  ajimi pelepo pamo ni  anyawo.

⁶ Nipele Che Yesu pa asalile, “Ndili une,”  anyawo  aujile panyuma ni kugwa. ⁷ Che Yesu  ausisyé sooni, “Ana nkwasosa  ani?” Ni  ajanjile, “Che Yesu jwa ku Nasaleti!” ⁸ Che Yesu  asalile, “Nansalile kuti ndili une. I aga nkusosa une, mwaleche  anya a ajaule.”

9 WâWechete yeleyo kuti gamalile malowê gagatite, “Atati, nganinanjasa mundu jwaliJose mwa wêwala umwambele.” **10** Che Simoni Petulo wakwete lipanga, nipele, wâlisolomwele ni kwakata liwiwi lyao lya kundyo kapolo jwa Jwambopesi Jwankulu. Kapolo jo liina lyakwe che Maliko. **11** Nipele Che Yesu wansalile che Petulo, “Mmusye lipanga lyenu mwigonelo mwakwe. Ana nkuganisya kuti nganguWajilwa kugapata masausyo gaasachile Atati wângu kuti nagapate?”

Che Yesu ali paujo pa che Anasi.

12 Wele mpingo wa wângondo wâ Chiloma ni jwankulu jwao pamo ni wâkulindilila wâ Chiyahudi wankamwile Che Yesu ni kuntawâ. **13** Wanjigele ni kunjausya kaje ku che Anasi. Che Anasi wâlijji akwegwao che Kayafa juwâlijji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho. **14** Che Kayafa ju ni jwejula juwâasalile achakulu wâ Wayahudi kuti, ikuwâjilwa mundu jumo aweje kwaligongo lya wându wose.

*Che Petulo akwakana Che Yesu
(Matayo 26:69-70; Maliko 14:66-68; Luka 22:55-57)*

15 Che Simoni Petulo pamo ni jwakulijiganya jwine wâkuiye Che Yesu. Jwakulijiganya jwine jo wâmanyiche ku Jwambopesi Jwankulu, nipele wâjinjile pamo ni Che Yesu pansana pao Jwambopesi Jwankulu. **16** Nambo che Petulo wajimi paasa, kuwandikana ni nnango. Nipele, jwakulijiganya jwine juwâmanyiche kwa Jwambopesi Jwankulu jula wâkopweche ni kuwêcheta nawo mwali jwakulindilila pannango,

ni ûwansalile che Petulo ajinjile nkati. ¹⁷ Mwali jwakulindilila pannango jula ûwambusise che Petulo, “Ana mmwejo nganimma jumo jwa ûwakulijiganya ûwa mundu jo?” Che Petulo ûwajanjile, “Ngâwa une!”

¹⁸ Pakuwâ kaliji katema ka mbepo, achikapolo ni ûwakulindilila ûwakolesise mootho ni ûwaliji nkuotanga. Che Petulo nombejo ûwajimi pamo nawo achijotelaga mootho.

*Che Yesu paujo pa Jwambopesi Jwankulu
(Matayo 26:59-66; Maliko 14:55-64; Luka 22:66-71)*

¹⁹ Nipele Jwambopesi Jwankulu ûwambusise Che Yesu nkati ûwakulijiganya ûwao ni sooni nkati majiganyo gao. ²⁰ Che Yesu ûwajanjile, “Mechete yose pelanga ni ûwandu wose. Moûa gose najiganise mmajumba ga kupopelela ni pa Nyuumba ja Akunnungu, mwakusimanilana Ûwayahudi wose, ni nganimecheta chachili chose kwakulisia. ²¹ Ligongo chi nkumusya une? Mwausye ûwandu ûwapilikene indu inaasalile. Ûwelewo akwimanyilila inaûechete.” ²² PaÛamasile kuûecheta yeleyo jumo jwao ûwakulindilila juÛajimi pelepo ûwamputile Che Yesu lijanda achitiji, “Uli, ana yelei ni inkuti pakunjanga Jwambopesi Jwankulu?” ²³ Che Yesu ûwasalile, “IÛaga mechete yangalumbana, nlosye changalumbana cho nambo iÛaga mechete yambone ana nkuumbutila ichichi?” ²⁴ Nipele che Anasi ûwanjigele Che Yesu ali ataÛikwe ni kunjausya ku che Kayafa Jwambopesi Jwankulu.

*Che Petulo akwakana kaŵili Che Yesu
 (Matayo 26:71-75; Maliko 14:69-72; Luka 22:58-
 62)*

²⁵ Nambo che Simoni Petulo âwaliji pelepo alinkujotela mootho. Nipele âwambusise, “Ana mmwejo nombe nganimma jumo jwa âwakulijiganya âwao?” Che Petulo âwakanile ni kuti, “Ngaâwa une!” ²⁶ Jumo jwao achikapolo âwa Jwambopesi Jwankulu âwaliji pelepo. Jweleju ni nlongo njakwe mundu jula juâwankatile liwiwi ni che Petulo, âwambusise, “Ana uneji nganinammona mmwejo mungunda wa mwana pamo ni Che Yesu?” ²⁷ Nambo che Petulo âwakanile sooni, ni papopo tambala jatongwele.

*Che Yesu paujo pa che Pilato
 (Matayo 27:1-2,11-14; Maliko 15:1-5; Luka 23:1-
 5)*

²⁸ Kundaâwi pe âwakulindilila âwanjigele Che Yesu kopoka mu nyuumba ji Che Kayafa, ni kunjausya mu nyuumba ja mwenye jwa Chiloma. Nambo achakulu âwa âwayahudi nganajinjila nkati mwa nyuumba ja mwenye jwa Chiloma kuti aâwe âwaswejele paujo pa Akunnungu kuti akombole kulya chakulya cha Pasaka. ²⁹ Che Pilato âwakopweche paasa ni kwausya, “Ana kwana magambo chi kwa mundu ju?”

³⁰ Nombewo âwajanjile, “Mundu ju ngakawê ni magambo ngatukannyichenawo kukwenu.”

³¹ Che Pilato âwaasalile, “Ayaga, munjigale mwachinsyene, nkanlamule ni malajisyo genu.” âwayahudi âwajanjile, “Uweji ngatukuâwajilwa kunlamula mundu jwaliyose chiwa.”

³² Yatendekwe yeleyo kuti gamalile malowē ga Che Yesu gaŵasasile achilosyaga chachiwa chiwa chantí uli.

³³ Che Pilato wajinjile sooni mu nyuumba jakwe, wammilasile Che Yesu ni kwausya, “Ana mmwejo ni Mwenye jwa Wayahudi?”

³⁴ Che Yesu wajanjile, “Ana gele malowē go genu, pane Wandu Wane ansalile ngani jangu?”

³⁵ Che Pilato wajanjile, “Ana nkuganisya un-eji ndili Myahudi? Wandu wenu ni achakulu wambopesi annyichisyé mmwejo kukwangu. Ana ntesile ichichi?”

³⁶ Che Yesu wajanjile, “Umwenye wangu nganiŵa wa pachilambo pano. Ikaŵe umwenye wangu uli wa pachilambo pano, Wakunguya akatesile ngondo kuti achakulu wa Wayahudi anaangamule. Nambo sambano umwenye wangu nganiŵa wa pachilambo pa.”

³⁷ Pelepo che Pilato wammusisye, “Ana mmwejo ndi Mwenye?” Che Yesu wajanjile, “Mmwe nkuti uneji ndili Mwenye. Kwa ligongo lyo uneji mbagwile ni kwika pachilambo kukwasalila Wandu usyene. Mundu jwalijose jwakuunonyela usyene akumbilikana.”

³⁸ Che Pilato wambusisye, “Usyene ni chichi?”

*Che Pilato akunlamula Che Yesu chiwa
(Matayo 27:15-31; Maliko 15:6-20; Luka 23:13-25)*

Nipele che Pilato wakopweche paasa ni kwasalila Wayahudi, “Ngangugawona magambo gagaligose ga kunlamula mundu ju. ³⁹ Nambo nkewete chisyowelo chakuti uneji ngungopolela

jwantawe jumo katema ka Pasaka. Nipele ana nkusaka nangopolele Mwenye jwa ÎWayahudi?”
40 Pelepo ïwanyisyé, “Ngaâwa, ngâawa ajuju! Tukwasaka che Balaba!” Nombe che Balaba ïwaliji jwachiswamba.

19

1 Nipele, che Pilato ïwalamwile kuti Che Yesu ajigalikwe, aputikwe mbokola. **2** Wangondo nombe ïwakolosisye chindu mpela singwa ja miiâwa, ïwambwasisye Che Yesu mu ntwe wao ni kuntakusya mwinjilo wa chimwenye. **3** Waliji nkwaichilila ni kuti, “Tukunkomasya, Mwenye jwa ÎWayahudi!” Nipele ïwamputile majanda.

4 Che Pilato ïwakopweche sooni paasa ni kwasalila ÎWayahudi, “Nnole, ngunyikanawo paasa, mmanyilile kuti uneji nganinansimana ni magambo gagaligose ga kunlamula mundu ju.” **5** Nipele Che Yesu ïwakopweche paasa ali awasile chindu mpela singwa ja miiâwa mu ntwe mwao ni mwinjilo wa chimwenye. Che Pilato ïwasalile ÎWayahudi, “Nnole mundu nsyene ni aju.”

6 Achakulu ïwambopesi ni ïwakulindilila Nyuumba ja Akunnungu païwambweni Che Yesu ïwanyisyé, “Mwaâwambe pansalaba! Mwaâwambe pansalaba!” Che Pilato ïwasalile, “Munjigale mwachinsyene nkaâwambe pansalaba, pakuâwa uneji ngangugawona magambo gagaligose gakunlamula mundu ju.”

7 ÎWayahudi ïwajanjile, “Uweji tukwete malajisyó ni kwa malajisyó go ikusachilwa aweje, ligongo alitesile kuâwa Mwana jwa Akunnungu.”

⁸ Che Pilato paŵagapilikene maloŵe go ŵapundile kogopa. ⁹ Nipele ŵajinjile sooni mu nyuumba jakwe, ŵambusise Che Yesu, “Ana mmweji nkutyochela kwapi?”

Nambo Che Yesu ngananjanga chachili chose.

¹⁰ Che Pilato ŵansalile, “Ana ngankusaka kuŵecheta ni une? Ana ngankumanyilla kuti ngwete ulamusi wa kungopola pane kummamba pansalaba?”

¹¹ Che Yesu ŵanjanjile, “Ngankakole ulamusi wauli wose kwa uneji ngankapegwe ni Akunnungu. Kwa ligongo lyo mundu jwambeleche uneji kukwenu jwelejo apundile kuŵa ni sambi syejinji.”

¹² Chitandile pelepo, che Pilato ŵasosile litala lyā kwalechelela Che Yesu. Nambo Ŵayahudi ŵanyanyisye, “Mwannecheleлага mundu ju, mmwejo nganimma mbusanga jwa mwenye jwa ku Loma, pakuŵa mundu jwalijose jwakulitenda mwenye akunkanila mwenye jwankulu jwa ku Loma!”

¹³ Nipele che Pilato paŵagapilikene maloŵe go ŵanyichenawo Che Yesu paasa, ni nsyene ŵatemi pa chitengu cha kulamula, pelepo pakuŵilanjikwa, “Luŵala Iwa Maganga.” Mchiebulania, Gabata. ¹⁴ Lyuŵa lyaliji pamtwe, lyuŵa lyakuŵichila chile Pasaka. Che Pilato ŵaasalile Ŵayahudi, “Mwenye jwenu aju!”

¹⁵ Ŵanyawo ŵanyanyisye, “Mwaulaje! Mwaulaje! Mwaŵambe pansalaba!”

Che Pilato ŵausisye, “Uli, nammambe mwenye jwenu?”

Achakulu ûambopesi ûajanjile, “Uweji nganitukola mwenye jwine ikaûe mwenye jwa ku Loma pe!”

¹⁶ Pelepo che Pilato ûampeleche Che Yesu mmakono mwa ûangondo kuti akaaûambe pansalaba.

*Ûangondo akwaûamba pansalaba Che Yesu
(Matayo 27:32-44; Maliko 15:21-32; Luka 23:26-43)*

Nipele, ûangondo ûanjigele Che Yesu. ¹⁷ Che Yesu ûakopweche ali ajigele nsalaba wakwe kwaula kwiuto kwakukuûilanjikwa, “Chikalakasa cha Ntwe”, Mchiebulania pakuûilanjikwa Golgota.

¹⁸ Pelepo ni paûaûambile Che Yesu, ni ûandu ûane ûaûili pamo nawo, jwine kunchiji ni jwine kundyo kwao ni Che Yesu pambindikati.

¹⁹ Che Pilato ûalembile chimanyisyo ni ûachiûisile pachanya nsalaba. Ni chimanyisyo cho chalembekwe yelei, “Che Yesu jwa ku Nasaleti, Mwenye jwa ûayahudi.” ²⁰ Nipele ûayahudi ûajinji ûachisyomile chimanyisyo cho pakuûa paûaûambile Che Yesu pala paliji chiûandi ni musi. Sooni chimanyisyo cho chalembekwe Mchiebulania ni Chilatini ni Chigiliki. ²¹ Nipele achakulu ûambopesi ûa ûayahudi ûaasalile che Pilato kuti, “Nkalembo, ‘Mwenye jwa ûayahudi,’ nambo mundu ju ûatite, ‘Uneji ndili Mwenye jwa ûayahudi.’ ”

²² Che Pilato ûaasalile, “Chilembile, nembile!”

²³ Ûangondo paûamasile kwaûamba Che Yesu pansalaba, ûajigele iwalo yao ni ûagaûenye

maunjili ncheche, jwangondo jwalijose liunjili limo. Sooni wajigele mwinjilo wakwe, wanganiukola papatotekwe, waliji chipande chimo chachiluchikwe kutyochela mwinani mpaka paasi. ²⁴ Nipele wāngondo wo wāsalilene, “Tunapapulanye nambo tutende gudugudu kuti uwe wacheni.” Yeleyo yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti,

“Wagaŵene iwalo yangu,
ni mwinjilo wangu wātendele gudugudu.”
Yeleyo ni yatite pakupanganya wāngondo wo.

²⁵ Pachiŵandi ni nsalaba u Che Yesu wājimi achikulugwe Che Yesu ni apwao achikulugwe ni che Maliamu wānkawo che Kileopa ni che Maliamu jwa musi wa ku Magidala. ²⁶ Che Yesu paŵambweni achikulugwe ni jwakulijiganya juŵannonyele nnope jula ajimi kuŵandikana ni pepala, wāasalile achikulugwe, “Amao, jwelejo ni mwanagwenu.”

²⁷ Sooni wānsalile jwakulijiganya jula kuti, “Nnole, jwelejo ni achikulu wānu.” Ni kutandila lyuŵa lyo jwakulijiganya jo wānjigele che Maliamu kuti akatame nawo kumangwakwe.

Chiwa chi Che Yesu
(Matayo 27:45-56; Maliko 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Che Yesu wāimanyilile kuti yose yaliji imalile, ni Malembelo ga Akunnungu kuti gamalile, wātite, “Jingwete njota.”

²⁹ Chapali kweleko chiŵiga chigumbele divai jakuipa. Nipele, wajigele chindu mpela lidodoki ni watoŵele mu divai mo ni kutawilila pachitela

chachikuŵilanjikwa esopo ni kuchiŵika pakang'wa pa Che Yesu. ³⁰ Che Yesu paŵamasile kupegwa divai jo, ŵatite, "Yose imalile!"
Ni ŵakotamisye ntwe wao ni kwasika.

Ŵangondo akunsoma Che Yesu ni mpaamba pa luŵalati

³¹ Lyaliji lyuŵa lya kuŵichila chile kwa kupumulila likanaŵe Lyuŵa lya Pasaka. Nipele achakulu ūa Ŵayahudi nganasaka ilu itaame pa nsalaba pa Lyuŵa lya Kupumulila ligongo Lyuŵa lya Kupumulila lyaliji lyuŵa lyajikape. Kwapele ūâwendile che Pilato apokosole makongolo ga ūele Ŵaŵaŵambikwe pa nsalaba ni kuitulusya ilu yao. ³² Nipele Ŵangondo Ŵajawile ni kugapokosola makongolo ga mundu jwaandanda ni jwaawili Ŵaŵaliji aŵambikwe pansalaba pamo ni Che Yesu. ³³ Nambo paŵaichilile Che Yesu, ŵaiweni kuti awile, kwapele nganagapokosola makongolo gao. ³⁴ Nambo jwangondo jumo Ŵansomile Che Yesu mpaamba pa luŵalati, ni papopo jakopweche miasi ni meesi. ³⁵ Nombe juŵaiweni yeleyo ilinkutendekwa aŵalasile umboni melepe ni ŵanyamwe nkombole kukulupilila. Ni umboni wasasile uli usyene, sooni jwelejo akumanyilla kuti akusala usyene. ³⁶ Yelei yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, "Ngapagwa liupa lyao lichilipokoswe." ³⁷ Nipele Malembelo ga Akunnungu gakusala sooni, "Chiŵalole ſeŵala Ŵaŵansomile."

*Chiilu chi Che Yesu chikuŵichikwa mwilembe
(Matayo 27:57-61; Maliko 15:42-47; Luka 23:50-56)*

³⁸ Payamasile yeleyo che Yusufu jwa ku Alimataya, ûwâwendile che Pilato kuti achitulusye chiilu chi Che Yesu pa nsalaba. Che Yusufu ûwâlaji jwakulijiganya jwao Che Yesu, nambo nganalilosyaga, pakuûwa ûwajogopaga achakulu ûwa Wayahudi. Nipele che Pilato ûwajitichisyé. Che Yusufu ûwajawile ni kuchijigala chiilu chi Che Yesu. ³⁹ Che Yusufu ûwalongene ni che Nikodemus, che Nikodemus ju ni jwejula juûwajaulile Che Yesu chilo kundanda ko, ûwaiche ali ajigele mauta gakununjila yambone ga manemane kuwanganya ni ubani, mpela mbiisi saba ni ibaba iûili. ⁴⁰ Nipele ûwachijigele chiilu chi Che Yesu ni kuchiûijilila mu nguo jeswela pamo ni yakununjila mpela chisyoûelo cha Wayahudi katema ka kusika. ⁴¹ Nambo peuto paûwaûambikwe Che Yesu pala wapali ngunda wa mwana, ni mu ngunda mo mwaliji mwana lilembe lya sambano mwakanaûichikwa mundu jwalijose. ⁴² Nipele ligongo lyaliji lyuûwa lya Wayahudi kuliûika chile kupumulila, ni sooni pakuûwa lilembe lya lyaliji pachiûandi, ûwachiûisile chiilu chi Che Yesu mwelemo.

20

Che Yesu asyuchile

(Matayo 28:1-8; Maliko 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Kundâwi pe kukanaûe kucha, lyuûwa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuûwa lya kupumulila, che Maliamu jwa ku Magidala ûwajawile ku lilembe, ni ûwaliûeni liganga lila lili lyegalambule pambali kutyochela pakwinjilila

mwilembe. ² Nipele, wautuchile ku che Simoni Petulo ni ajula jwakulijiganya jwine juwanonyelwe nnope ni Che Yesu ni kwasalila, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje mwilembe mula, ni sooni ngatukukumanyilila kwapi ambisile.” ³ Che Petulo pamo ni jwakulijiganya jwine jula wajawile ku lilembe. ⁴ Wose wanaŵâwili wautwiche nambo jwakulijiganya jwine jula jwampundile che Petulo, jwaliji jwaandanda kwika ku lilembe. ⁵ Paŵakoteme ni kulingulila, wâsiweni nguo syeswela pe, nambo nganajinjila. ⁶ Nipele, che Simoni Petulo nombejo wâiche achakuyaga, wajinjile mwilembe ni wâsiweni nguo syeswela sisyaŵijilile chiilu chi Che Yesu, ⁷ ni chiguo chiwammijilile Che Yesu mu ntwe. Chiguo chila nganichiwa pamo ni nguo syeswela sila, nambo chaliji chepinde ni chaliji pajika. ⁸ Pelepo jwakulijiganya jwine juŵalongolele kwika ku lilembe jula, nombejo wajinjile nkati, ni waiweni ni kukulupilila. ⁹ Waliji nganaŵe kugamanya Malembelo ga Akunnungu gagakuti Che Yesu akusachilwa asyuche. ¹⁰ Nipele wakulijiganya wo wausile kumangwao.

Che Yesu akulilosya ku che Maliamu jwa ku Magidala

(Matayo 28:9-10; Maliko 16:9-11)

¹¹ Che Maliamu wajimi paasa lilembe, achililaga. Paŵalilaga, wakoteme achilingulilaga mwilembe mula, ¹² ni waweni achikatumetume wa kwinani wâwili wâwawasile iwalo yeswela, atemi paŵachigoneche chiilu chi Che Yesu pala jumo kuntwe ni jwine ku makongolo.

¹³ Ni achikatumetume ūwa kwinani wo ūambusisyé, “Amao, nkulila ichichi?” Ni ūajanjile, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje ūangu, ni sooni ngangukumanyilila kwapi achiwísile!”

¹⁴ Nipele che Maliamu paŵamasile kuŵecheta yeleyo, ūagalawiche panyuma ni kwaona Che Yesu ali ajimi pelepo, nambo nganaimanyilila kuti jwelejo ali Che Yesu. ¹⁵ Che Yesu ūambusisyé, “Amao, ana nkulilila ichichi? Ana nkwasosa ūaani?”

Che Maliamu akuno achiganisyaga kuti akukunguluka ni jwakuugosa ngunda wa mwana, ūajanjile, “Achimwene, iŵaga mmwejo nchijigele chiilu chi Che Yesu, musalile kunchiŵisile ni uneji chingachijigale.”

¹⁶ Che Yesu ūansalile, “Che Maliamu!” Ni che Maliamu ūagalawiche panyuma, ni kwasalila Mchiebulania, “Laboni!” Malumbo gakwe “Jwakwiganya.”

¹⁷ Che Yesu ūansalile, “Nkangamula, pakuŵa ngunaŵe kwaula kwa Atati. Nambo njaule kwa achalongo achinjangu nkaasalile kuti, ngwaula kwa Atati ūangu ūaali Atati ūenu, Akunnungu ūangu ūaali Akunnungu ūenu.”

¹⁸ Nipele che Maliamu jwa ku Magidala ūajawile kukwasalila ūakulijiganya kuti, ūaweni Ambuje ni ūaasalile achila chiŵasalilwe ni Che Yesu.

*Che Yesu akwakopochela ūakulijiganya ūao
(Matayo 28:16-20; Maliko 16:14-18; Luka 24:36-49)*

¹⁹ Lyaliji ligulo lya lyuŵa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuŵa lya Kupumulila.

Ŵakulijiganya ūao ūasongangene pamo mu nyuumba ni minango jaliji jeugale ligongo lya kwajogopa achakulu ūa Ŵayahudi. Pelepo ūaiche Che Yesu ni kwima pasikati jao ni kwasalila, “Chitendewelete kukwenu!”²⁰ Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, Che Yesu ūalosisye makono gao ni luŵalati Iwao. Nipele ūakulijiganya wo ūasengwile nnope kwawona Ambuje.²¹ Che Yesu ūaasalile sooni, “Chitendewelete kukwenu! Mpela ila Atati iŵandumile une, ni uneji nguntuma ūanyamwe.”²² Paŵamasile kuŵecheta yeleyo ūapepelele ni kwasalila, “Mumpochele Mbamu jwa Akunnungu.”²³ Mwalechelesyaga ūandu sambi syao, ūele ūandu chalecheleswe, ni aŵala ūangankwalechelesya, ūele ūandu ngalecheleswa.”

Che Yesu akukunguluka ni che Tomasi

²⁴ Che Tomasi jumo jwa ūakulijiganya likumi ni ūaŵili ūala, jwakuŵilanjikwa māwila, nganaŵa pamo ni achinjakwe paŵaiche Che Yesu.²⁵ Nipele ūakulijiganya ūane ūala ūansalile, “Twaweni Ambuje.” Che Tomasi ūaasalile, “Chingulupilile pachinagawone māwasi ga misumali ni kuchiŵika chala changu pa māwasi go ni kuuŵika nkono wangu pa luŵalati Iwao.”

²⁶ Nipele pagapite moŵa nsano ni gatatu ūakulijiganya wo ūasongangene sooni nkati mula ni che Tomasi ūaliji pamo nawo. Minango jaliji jeugale, ni Che Yesu ūaiche ni kwima pasikati jao ni kuti, “Chitendewelete kukwenu!”²⁷ Nipele Che Yesu ūansalile che Tomasi, “Mbiche chala chenu pelepa nnole magasa gangu ni njisenawo nkono wenu mbiche pa luŵalati Iwangu. Nkakola

lipamba nambo nkulupilile!” ²⁸ Che Tomasi wajanjile, “Mmwe ndi Ambuje wangu ni mmwe ndi Akunnungu wangu!”²⁹

²⁹ Che Yesu wansalile, “Ana nkukulupilila ligongo muuweni? Akwete upile welewo wakukulupilila pangamona.”

Nningwa wa chitabu chi

³⁰ Che Yesu wapanganyisye imanyisyo ine yejinji paŵaliji ni wakulijiganya wao yanganiilembekwe mchitabu chi. ³¹ Nambo ayiyi ilembekwe nkole kukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu ni kwa kunkulupilila nkole umi wausyene kwa machili ga liina lyao.

21

Che Yesu akwakopochela wakulijiganya wao nsano ni waŵili

¹ Payamasile yeleyo, Che Yesu waakopochele sooni wakulijiganya wao mungulugulu litanda lya Tibelia. Ni walilosise kwanti yelei, ² Che Simoni Petulo ni che Tomasi jwakuŵilanjikwa mawila ni che Nasanieli jwa ku Kana ja ku Galilaya ni wanache wa che Sebedayo ni wakulijiganya wao wane waŵili, wose waliji pamo. ³ Che Simoni Petulo waasalile achinjakwe, “Ngwaula kukukoka somba.”

Ni wanyawo nombe wansalile, “Noweji tutulgane nomwe.” Nipele watyosile ni wakwesile ngalaŵa nambo chilo chila chose nganapatanga chachili chose. ⁴ Kundawi pe, Che Yesu wajimi

mungulugulu litanda nambo âwakulijiganya nganamanyililaga kuti âwaliji âwelewo. ⁵ Nipele Che Yesu âwausisyé, “Achachanda, ana nganimpate somba syasilisyose?”

ÂWanyawo âwajanjile, “Elo, nganitupate somba.”

⁶ Che Yesu âwasalile, “Mponye lwau kundyo kwa ngalaâwa chimpate somba.” Nipele âwaponyisye lwau ni sambano nganakombolanga kulukwekwelemya ligongo somba syaliji syesijinji nnope.

⁷ Pelepo jwakulijiganya juâwanonyelwe nnope ni Che Yesu jula âwansalile che Petulo, “Ambuje âwelewo!” Palapala che Simoni Petulo paâwapi like kuti Ambuje, âwatakwile mwinjilo wao ligongo âwaliji ausile ni kuliponyela mmeesi. ⁸ Nambo âwakulijiganya âwane âwala âwaiche ku mbwani ni ngalaâwa ali nkulukwekwelemya lwau lwalugumbele somba pakuâwa nganatalichila kunsanga, mpela makongolo mia moja. ⁹ Paâwaiche kunsanga âwauweni mooto wa makala ni pachanya pakwe paâwichikwe somba ni nkate. ¹⁰ Che Yesu âwasalile, “Muumbe somba simpepe simpatile sampano.”

¹¹ Nipele che Simoni Petulo âwakwesile mu ngalaâwa, âwaluwutile kunsanga lwau lwalugumbele somba syekulungwa mia moja na hansini na tatu. Namuno somba syo syaliji syesijinji kwanti yele, lwau nganilupapuka. ¹² Che Yesu âwasalile, “Njisangane kunlye.” Nganapagwa namose jumo jwa âwakulijiganya âwao juâwalinjile kumbusya, “Ana mmwe ndi âwaani,” pakuâwa âwamanyilile kuti ali Ambuje. ¹³ Che Yesu âwaiche, âwajigele nkate ni kwapa. âWatesile iyoyo peyo ni somba sila.

¹⁴ Keleka kaliji kaatatu Che Yesu kwakopochela
ŵakulijiganya ŵao paŵamasile kusyuka.

Che Yesu ni che Petulo

¹⁵ Paŵamasile kulya, Che Yesu ŵambusise che Simoni Petulo, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une kwapunda ŵane wa?”

Nombejo ŵajanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti uneji ngunnonyela.”

Che Yesu ŵansalile, “Nsigose ngondolo syangu sya mwana.”

¹⁶ Nipele ŵambusise sooni kaawili, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?”

Che Petulo wajanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti ngunnonyela.”

Che Yesu ŵansalile, “Nsigose ngondolo syangu.”

¹⁷ Nipele ŵambusise sooni kaatatu kuti, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?”

Pelepo che Petulo ŵalilasiche muntima pakuŵa ŵausise kaatatu, “Nkuunonyela?” Ni ŵajanjile, “Ambuje, mmwe nnyimanyi yose, mmwe nnyimanyi kuti uneji ngunnonyela.”

Che Yesu ŵansalile, “Nsigose ngondolo syangu!

¹⁸ Ngunsalila isyene, pamwaliji jwanchanda, mwasyowelele kulitâwa mpumbulu mwasyene ni kwaula kwakulikose kumwasachile kwaula. Nambo pachinchekulupe, chinchijongola makono genu ni mundu jwine chachintâwa ni kunjausya kungankukusaka kwaula.”

¹⁹ Kwakuŵecheta yeleyo, Che Yesu ŵalosisye chiwa chichawe che Petulo ni kwapa ukulu

Akunnungu. Paŵamasile kuŵecheta yeleyo ŵansalile, “Munguye.”

Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵane

20 Pelepo che Petulo ŵagalawiche ni kumbona jwakulijiganya juŵanonyelwe nnope ni Che Yesu achakuyaga. Jwakulijiganya ju ni jwejula juŵatemi kuŵandikana nnope ni Che Yesu katema ka chakulya cha Pasaka ni kwausya Che Yesu, “Ambuje ana nduni juchangalauche?” **21** Che Petulo paŵambweni jwelejo ŵambusisyé Che Yesu, “Ambuje, nambi jwelejo chiyasimane ichichi?”

22 Che Yesu ŵajanjile, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila chichi? Mmwejo munguye une.”

23 Nipele ngani jo jajenele kwa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito kuti jwakulijiganya jo ngaawa. Nambo Che Yesu nganasala kuti ngaawa, nambo ŵatite, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila chichi?”

24 Jwakulijiganya ju ni jwejula jwaŵalasile umboni wa indu yi ni kulemba. Uweji tukumanyilila kuti yasasile ili isyene.

Malōwe ga kumalichisya

25 Ipali indu ine yejinji iŵaitendekenye Che Yesu. Yeleyo ikalembekwe yose chimo chimo nguganisya kuti namose chilambo chose ngachikajenele kuŵika itabu yaikalembekwe.

**Lilangano ly a Sambano
The New Testament in the Yao language of Malawi:
Yao Bible Version Translation Project**

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Ciyawo (Chiyawo)

Contributor: Pioneer Bible Translators

Lilangano ly a Sambano

Yao New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Apr 2023

83abede1-cef5-5110-a8eb-53474ba8eb62